Grimstad

Tilstandsrapport 2025-26

Tilstanden og veien videre for skolene og barnevernet i Grimstad

Behandlet av kommunestyret 28.10.2026

Innhold

1 Innledning - Tilstandsrapport 2025-26 4
2. Sammendrag 5
3. Skole - beskrivelser og vurderinger 7
3.1 Elever og undervisningspersonale 7
3.1.1 Elevtall og lærerårsverk 7
3.1.2 Opplæring av minoritetsspråklige elever 10
3.1.3 Kompetanseutvikling for ansatte i skolen 11
3.2 Individuell tilrettelagt opplæring i skolen 14
3.2.1 Tilstanden knyttet til individuelt tilrettelagt opplæring 14
3.3 Læringsmiljø i skolen 24
3.3.1 Læringsmiljøindekser for Grimstad og landet for øvrig 24
3.3.2 Mobbing og andre former for krenkelser 26
3.4 Fravær i skolen 32
3.4.1 Tall for fravær på 10. trinn 32
3.4.2 Skolefravær som bekymrer 34
3.5 Resultater i ferdigheter og fag 36
3.6 Skolebidragsindikatorene 44
3.7 Grunnskolepoeng 47
3.7 Gjennomføring av videregående skole 49
4 Barnevernstjenesten 52
4.1 Innledning 52
4.2 Overordnet vurdering av status 52
4.3 Organisering av barneverntjenesten i Grimstad 53
4.3.1 Meldinger til barneverntjenesten 54
4.3.2 Mottak og undersøkelse 54
4.3.3 Tiltak etter barnevernloven kapittel 3 og 4 55
4.3.4 Hjemme hos (HH) 56
4.3.5 Omsorg og ettervern 57
4.4 Tverrfaglig samarbeid 59
4.5 Aktivitet 60
4.5.1 Presentasjon av virksomheten og nøkkeltall 2025 60
4.5.2 Hvem meldingene kommer fra 62
4.6 Nøkkeltall - økonomi 63
4.7 Sykefravær 63
4.8 Vurderinger og framtidsutsikter 63

4.8.1 Fokus fremover 64
5. Pågående prosjekter og satsinger 66
6.Tilsyn og revisjoner i perioden 67
7. Anbefalinger til politisk nivå for veien videre 67

1 Innledning - Tilstandsrapport 2025-26

Den årlige tilstandsrapporten inngår som en del av det ordinære plan, budsjett og rapporteringsarbeidet og har kvalitetsutvikling som siktemål. Rapporten er ment som et viktig grunnlag for politiske vedtak om mål, strategier og tiltak.

Opplæringsloven § 17-12 regulerer kommunens plikt til å arbeide med kvalitetsutvikling for grunnskolen. Her fremgår det at kommunen skal arbeide for å opprettholde og heve kvaliteten i grunnskoleopplæringen. Kommunen skal sørge for at skolene jevnlig vurderer i hvilken grad organiseringen, tilretteleggingen og gjennomføringen av opplæringen medvirker til å nå de målene som er fastsatt. Som en del av oppfølgingsansvaret, skal kommunestyret minst en gang i året få informasjon om læringsmiljøet, læringsresultater og gjennomføringen til elevene i opplæringen. Denne rapporten er en del av denne informasjonen. Rapporten skal gi politisk og administrativ skoleeier et faktabasert grunnlag for å følge opp resultatene til de enkelte skolene, og den skal settes i sammenheng med kommunens mål og satsinger, nasjonale lover og retningslinjer.

I de siste tilstandsrapporter, har vi inkludert tall og analyser knyttet til barnehagesektoren, selv om det ikke er lovpålagt å utarbeide en tilstandsrapport om tilstanden i barnehagene. Av kapasitetshensyn vil dette dessverre ikke bli gjort i årets utgave.

Første januar 2021 ble det lovbestemt, i barnevernsloven § 2-1, at kommunestyret minst en gang i året skal få en redegjørelse om tilstanden i barneverntjenesten. Krav om utarbeidelse av tilstandsrapport hadde sammenheng med at kommunens øverste politiske og administrative ledelse har det overordnede ansvaret for at barneverntjenesten forvaltes i tråd med gjeldende regelverk og at tjenestene er forsvarlige. Tilstandsrapport for skole og barnevern 2025-26 inngår i samme dokument.

Også på barnevernets område skal tilstandsrapporteringen være en del av kvalitetsutviklingen. Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet (Bufdir) understreker at et av de viktigste formålene med tilstandsrapporteringen er at den skal bidra til økt bevissthet i kommunen om hva som er godt barnevern. En god tilstandsrapport gir både politikere, kommuneansatte og befolkningen innsikt i hvordan barnevernet jobber, og hvilke problemstillinger tjenesten møter. Videre kan tilstandsrapporten legge grunnlaget for dialog om prioriteringer og forventninger. Rapporten vil også kunne bidra til mer åpenhet og innsikt i barnevernets arbeid.

Tall og statistikk er hovedsakelig hentet fra Utdanningsdirektoratet sitt «Analysebrett for statistikk», samt Grunnskolens Informasjonssystem (GSI), Statistikkbanken, KOSTRA og SSB.

Tallmaterialet i rapporten er i hovedsak aggregerte resultater på kommune og nasjonalt nivå for å unngå direkte eller indirekte identifiserbare opplysninger. Tallmaterialet i de lokale indikatorene kan også være av et såpass lite omfang at det berører bestemmelsene om taushetsbelagte opplysninger etter forvaltningsloven § 13 og/eller personopplysninger etter personopplysningsloven § 2 nr. 1. Skolevise presentasjoner er gjort der det er særlig relevant og forsvarlig.

2. Sammendrag

Tilstanden på skoleområdet

Tallet på elever i Grimstad har gått noe ned de siste årene. I skoleåret 2025–26 er det 2825 elever i Grimstadskolen, mot 2888 året før. SSBs befolkningsframskrivinger viser at det forventes en nedgang i elevgrunnlaget de kommende årene, før det igjen kan øke. Dette vil kunne få betydning for organiseringen av skolen og behovet for undervisningspersonale. Det er samtidig grunn til å merke seg at utviklingen i elevtallet i de kommunale skolene ikke gir et fullstendig bilde av utviklingen i elevgrunnlaget i Grimstad. Selv om elevtallet i de kommunale skolene har gått ned, har det samtidig vært en økning i antall elever i de private skolene. Fødselstallene i Grimstad viser dessuten en utvikling som ikke fullt ut samsvarer med SSBs framskrivinger, fordi vi nå opplever en økning. Samlet sett gjør dette at det er usikkerhet knyttet til prognosene for framtidig elevtallsutvikling, og at utviklingen bør følges tett i årene framover.

Årsverk til undervisning samlet er tilnærmet uendret fra 2024–25 til 2025–26, med henholdsvis 227,7 og 227,9 årsverk. Det har samtidig vært en reduksjon i årsverk til individuell tilrettelagt opplæring og særskilt språkopplæring, mens årsverk knyttet til ordinær undervisning har økt noe. Antall årsverk til assistenter er også omtrent uendret. Årsverk til assistent etter enkeltvedtak er imidlertid redusert med 13,6 årsverk. Endringen må ses i sammenheng med utviklingen i individuell tilrettelagt opplæring og endringer i ny opplæringslov.

Det varierer fortsatt mellom skolene om lærernormen er oppfylt. Sju skoler oppfyller normen, mens fem skoler ikke gjør det. Fevik skole, Fjære barneskole, Grimstad ungdomsskole, Landvik skole og Drottningborg ungdomsskole oppfyller ikke minstekravet. De samme skolene har hatt avvik fra normen over flere år, og avviket er samlet sett større enn året før.

Andelen elever med vedtak om individuell tilrettelagt opplæring var 8,0 prosent i Grimstad i 2025–26, mot 9,1 prosent året før. Andelen er dermed redusert, men varierer betydelig mellom skolene. Det er også forskjeller mellom trinnene og mellom gutter og jenter. Det har samtidig vært en økning i antall elever som får opplæring i alternative opplæringsarenaer, fra 34 til 47 elever.

Andelen elever med vedtak om særskilt språkopplæring er redusert fra 9,8 prosent i 2024–25 til 8,9 prosent i 2025–26. Videre er det fortsatt lærere i Grimstadskolen som underviser i fag der de mangler relevant kompetanse. Totalt mangler 104 lærere relevant kompetanse. Samlet er det en økning på 29 lærere fra året før.

Elevene i Grimstad rapporterer gjennomgående om et godt læringsmiljø. Resultatene ligger i hovedsak nær landsgjennomsnittet. På 7. trinn er støtte fra lærerne den høyest skårende indikatoren, mens vurdering for læring skårer lavest. På 10. trinn er faglige utfordringer den høyest skårende indikatoren. Resultatene er i hovedsak stabile, men det er enkelte endringer fra året før.

Andelen elever som rapporterer at de blir mobbet, er fortsatt lavere i Grimstad enn på landsbasis. I 2025–26 gjelder dette både 7. og 10. trinn. Samtidig har andelen økt noe i Grimstad fra året før, mens den har gått ned på landsbasis. Mobbing forekommer på flere arenaer, både på skolen og digitalt, og elevene kan oppleve mobbing både ansikt til ansikt og digitalt.

Fraværet blant elever på 10. trinn har økt både nasjonalt og i Grimstad. I 2024–25 var medianfraværet i Grimstad 11 dager og 9 enkelttimer, mot 9 dager og 8 timer på landsbasis. Grimstad har hatt høyere fravær enn landet de siste tre årene. Samtidig viser nasjonale analyser en tydelig sammenheng mellom fravær og skoleprestasjoner, selv om sammenhengen ikke gjelder for alle elever.

Resultatene fra nasjonale prøver viser variasjon mellom trinn og fag. På 5. trinn har Grimstad en relativt stor andel elever på mestringsnivå 2 i alle tre prøvene. I matematikk er det en tydelig bedring fra året før. På 8. trinn ligger resultatene i hovedsak på nivå 2 og 3, og det har vært en forskyvning fra høyere til lavere nivå, særlig i engelsk og matematikk. Samlet viser resultatene at det fortsatt er en utfordring å få flere elever opp på de høyeste mestringsnivåene.

Standpunktkarakterene på 10. trinn har vært forholdsvis stabile de siste årene. I 2025–26 er gjennomsnittet i Grimstad 3,7 i norsk og matematikk og 4,0 i engelsk. Sammenlignet med landet ligger Grimstad noe lavere i norsk og engelsk, mens matematikk er på samme nivå. Også eksamensresultatene varierer fra år til år. I 2025–26 ligger Grimstad noe under landsgjennomsnittet i norsk og matematikk, mens engelsk er på samme nivå som landet. Engelsk er samtidig faget med høyest gjennomsnittskarakter både på standpunkt og på eksamen i Grimstad.

Grunnskolepoengene i Grimstad har variert de siste årene. Resultatene viser at det er tydelige forskjeller mellom gutter og jenter. Grunnskolepoeng må ses i sammenheng med både standpunkt- og eksamenskarakterer og med utviklingen over flere år.

Skolebidragsindikatorene viser at skolebidraget varierer mellom trinnene. I 2024+2025 ligger Grimstad under landsgjennomsnittet på 1.–4. og 8.–10. trinn, mens 5.–7. trinn ligger over landsgjennomsnittet. På 5.–7. trinn har indikatoren økt fra -0,4 i 2022+2023 til 0,3 i 2024+2025. Resultatene må ses i sammenheng med øvrige resultater og lokal kunnskap om skolene.

Når det gjelder andelen elever som har gjennomført og bestått videregående opplæring i løpet av fem/seks år, viser de siste tallene en gjennomføring på 81 prosent for elever fra Grimstad. Om kort tid venter vi tall for Grimstad-elevene som gikk ut i 2025. Det er betydelige forskjeller mellom utdanningsprogrammene: 89,8 prosent fullfører på studieforberedende program, mens 70,2 prosent fullfører på yrkesfaglige program. Det er også kjønnsforskjeller i gjennomføringen, ved at en større andel jenter enn gutter fullfører videregående opplæring.

Tilstanden på barnevernområdet

Barnevernstjenesten i Grimstad har de siste årene vært gjennom en omfattende endrings- og utviklingsprosess. Det er arbeidet med arbeidsmiljø, arbeidskultur, kompetanse, arbeidsdeling og rutiner, samtidig som tjenesten har fått nye oppgaver og økte krav gjennom ny barnevernslov og oppvekstreformen. Tjenesten beskriver at endringsarbeidet har gitt positive resultater i form av godt arbeidsmiljø, økt kompetanse og høy kvalitet i tjenestene.

Aktivitetsnivået er fortsatt høyt, samtidig som antallet bekymringsmeldinger har vært relativt stabilt de siste årene. Det er særlig politiet, helsetjenestene, foreldre selv og barnevernstjenesten som står for en stor andel av meldingene. Tjenesten peker samtidig på at barnehager og helsestasjoner, som er sentrale aktører i tidlig innsats, står for en relativt liten andel av meldingene.

Mangel på fosterhjem og institusjonsplasser er en sentral utfordring. Tjenesten opplever at manglende kapasitet i Bufetat fører til at kommunen i større grad må rekruttere fosterhjem selv, og at barn kan bli boende lenger i beredskapshjem enn ønskelig. Samtidig har det vært en økende kompleksitet i hjelpetiltakene, med behov for omfattende tiltakspakker i enkelte saker. Hjemme Hos er et sentralt tiltak i arbeidet med å gi tidlig og tilpasset hjelp og forebygge mer inngripende tiltak.

Grimstad bruker mindre ressurser på barnevern enn landsgjennomsnittet. For 2025 viser nøkkeltallene i rapporten lavere utgifter per barn i alderen 0–17 år, per barn i barnevernet og per barn som bor utenfor hjemmet enn landsgjennomsnittet. Tjenesten har samtidig et sårbart

bemanningsbilde, blant annet som følge av permisjoner og sykefravær. Sykefraværet oppgis til om lag 6 prosent.

Fremover er hovedfokuset å videreutvikle kompetansen og tjenesten, styrke det tverrfaglige samarbeidet og arbeidet med tidlig innsats og forebygging. Det er også behov for å styrke ledelsesstrukturen gjennom å etablere avdelingsledere, samt fortsatt arbeide med rekruttering av fosterhjem og oppfølging av nye oppgaver og lovkrav.

3. Skole - beskrivelser og vurderinger

3.1 Elever og undervisningspersonale

3.1.1 Elevtall og lærerårsverk

Elevtallet i de kommunale skolene i Grimstad har holdt seg forholdsvis stabilt i perioden. Elevtallet endres i hovedsak som følge av størrelser på elevkull, flytting mellom kommuner, innvandring og overgang til private grunnskoler. Tallet for 2024-25 er omtrent det samme som for året før.

Tabell 1. Antall elever i Grimstad-skolen

	2020-21	2021-22	2022-23	2023-24	2024-25	2025-26
Antall elever	2842	2855	2902	2900	2888	2825

Tabellen er hentet fra GSI og viser antall elever i Grimstad kommune (1.-10. trinn) fra skoleårene 2020-21 til 2025-26. Antall elever viser til elever som er registrert i GSI per 1. oktober det aktuelle skoleåret. Voksne elever som får grunnskoleopplæring omfattes ikke av disse tallene.

Statistisk sentralbyrå (SSB) sin siste befolkningsframskriving fra 2024, viser at vi må forvente en nedgang de neste ti årene (til 2034) i antall innbyggere i grunnskolealder i Grimstad. Deretter forventes det et oppsving. Det kan presiseres at tall for Grimstadskolen ikke inkluderer de som går på private skoler. Tallene blir av den grunn litt usikre og vil kunne endres hvis for eksempel DRUS eller Hesnes Montessoriskole skulle avvikle skoledriften. Vi må også regne med at den nyopprettede Grimstad International School (GIS) vil ha innvirkning på elevtallsutviklingen.

Det er samtidig grunn til å merke seg at utviklingen i elevtallet i de kommunale skolene ikke gir et fullstendig bilde av utviklingen i elevgrunnlaget i Grimstad. Selv om elevtallet i de kommunale skolene har gått ned de siste årene, har det samtidig vært en økning i antall elever i private skolene. Fødselstallene i Grimstad viser dessuten en utvikling som ikke fullt ut samsvarer med SSBs framskrivinger, fordi vi nå opplever en økning. Samlet sett gjør dette at det er usikkerhet knyttet til prognosene for framtidig elevtallsutvikling, og at utviklingen bør følges tett i årene framover.

I tabell 2 presenteres årsverk i Grimstadskolen. I «undervisning samlet» inngår årsverk til ordinær opplæring, individuelt tilrettelagt opplæring (tidligere spesialundervisning), særskilt språkopplæring med mer. Individuell tilrettelagt opplæring blir også beskrevet nærmere i eget kapittel.

Tabell 2. Årsverk

	2019-20	2020-21	2021-22	2022-23	2023-24	2024-25	2025-26
Årsverk til undervisning, samlet	232,5	225,6	215,3	219,3	232,4	227,7	227,9
Årsverk til ordinær opplæring	181,4	168,6	166,5	170,2	171,7	170,6	176,9
Årsverk til individuelt tilrettelagt opplæring og særskilt språkopplæring m/pedagog, samlet	51,0	56,9	48,8	49,2	60,7	57,2	50,9
Årsverk til assistent, samlet,	66,3	59,2	54,1	67,6	64,0	**71,1**	**70,8**
Årsverk til assistent etter vedtak om personlig assistanse, opplæringsloven § 11-4	45,0	40,9	40,0	55,7	47,4	**53,2**	**39,6**

Tabellen er hentet fra GSI og viser årsverk for undervisningspersonalet og assistenter I Grimstad kommune (1. til 10. trinn) fra skoleåret 2019-20 til 2025-26.

Den nasjonale lærertetthetsnormen angir hvor høy lærertetthet det skal være på hoved-trinnene ved hver skole. Den gjeldende normen er maksimalt 15 elever for hver lærer på 1. – 4. trinn, og 20 elever per lærer på 5. – 10. trinn. Ressurser til blant annet individuell tilrettelagt opplæring og særskilt språkopplæring blir da ikke regnet med.

Norm og lærertetthet er ikke det samme som størrelsen på klassen, men regulerer forholdstallet mellom elever og lærer i grunnskolen. Det er opp til skolene hvordan de organiserer elevene i opplæringen. Økt lærertetthet gir mulighet for fleksibel bruk av varierte gruppekonstellasjoner og forsterket innsats i form av for eksempel styrkegrupper og intensive kurs. Økt lærertetthet muliggjør dessuten mer tid til den enkelte elev i arbeidet med å bygge relasjoner, trygghet og trivsel i læringsmiljøet. Dette må ses i sammenheng med forskning som viser at lærerens kompetanse og egnethet har stor betydning for elevenes læringsutbytte. Målet er at elevene skal oppleve økt mestring, få bedre læringsutbytte og redusere behovet for individuell tilrettelagt opplæring.

Av tabellen ser vi at årsverk til samlet undervisning sank fra 232,4 i skoleåret 2023-24 til 227,7 i skoleåret 2024-25. Det var en reduksjon på 4,7 årsverk, men kom etter en markant økning på 13,1 årsverk skoleåret før (se kolonnen for skoleåret 2023-24). Den økningen hang sammen med økt antall flyktninger og særlig knyttet til elever fra Ukraina, samt elever med rett til individuell tilrettelagt opplæring (tidligere omtalt som spesialundervisning). Flyktningstrømmen har nå avtatt, og virker inn på samlet årsverk til undervisning. Det har vært en ytterligere stabilisering fra fjoråret til i år ved at årsverk samlet for 2025-26 er på 227,9 mot 227,7 for fjoråret.

Når det gjelder samlede årsverk til assistenter, viser GSI-tallene at det var en økning fra 64,0 årsverk i skoleåret 2023–24 til 71,1 årsverk i 2024–25. I inneværende skoleår er tallet 70,8 årsverk. Det har dermed vært en liten nedgang fra foregående år, men det samlede omfanget av assistentressurser i skolene er fortsatt på omtrent samme nivå.

Samtidig viser tabellen en markant nedgang i årsverk til assistenter som er knyttet til vedtak om personlig assistanse. Disse årsverkene er redusert fra 53,2 i 2024–25 til 39,6 i 2025–26, en reduksjon på 13,6 årsverk.

Det er viktig å merke seg at denne nedgangen ikke tilsvarer en tilsvarende reduksjon i kommunens samlede assistentressurser. De samlede assistentårsverkene har vært tilnærmet

stabile. Tallene kan derfor tyde på at assistentressurser i større grad enn tidligere organiseres som en del av skolens samlede bemanning, og ikke nødvendigvis er knyttet direkte til enkeltvedtak om personlig assistanse.

En mulig forklaring på denne utviklingen er innføringen av ny opplæringslov. Personlig assistanse er i den nye loven skilt tydeligere fra individuelt tilrettelagt opplæring (ITO) og reguleres som en egen individuell rettighet. Det er ikke krav om sakkyndig vurdering fra PPT før det fattes vedtak om personlig assistanse. Kommunen/skolen må likevel sørge for at saken er tilstrekkelig opplyst før vedtak fattes.

Endringen i GSI-tallene må derfor ses i sammenheng med overgangen til ny opplæringslov og endringer i hvordan assistentressursene organiseres og tildeles. Tallene kan tyde på en utvikling mot at en større del av assistentressursene nå organiseres som en del av skolens samlede bemanning og brukes mer fleksibelt, fremfor å være knyttet direkte til enkeltvedtak om personlig assistanse.

Lærernorm ved skolene i Grimstad høsten 2025

Basert på GSI - utregning av UDIRS kalkulator for lærernorm (2019-20)

Tabell 3. Oversikt over skolene

Skole	1.-4. trinn (15 elever pr lærer)	Mer/mindre undervisnings årsverk	5.-7. trinn (20 elever pr lærer)	Mer/mindre undervisningsårsverk	8.-10. trinn (20 elever pr lærer)	Mer/mindre undervisningsårsverk
Eide	13,6	0,3	12,7	1,3		
Fevik	16,6	- 1,1	22,0	- 0,7	18,2	1,7
Fjære b.	16,3	- 0,7	21,9	-0,6		
Frivoll	14,8	0,1	19,8	0,0		
GUS					20,6	-0,7
Holviga b.	13,0	2,3	15,2	3,0		
Holviga u.					16,0	2,9
Jappa	14,5	0,3	11,1	5,0		
Landvik	17,2	- 1,6	19,2	0,4		
Langemyr						

Privatskoler	1.-4. trinn (15 elever pr lærer)	Mer/mindre undervisningsårsverk	5.-7. trinn (20 elever pr lærer)	Mer/mindre undervisningsårsverk	8.-10. trinn (20 elever pr lærer)	Mer/mindre undervisnings årsverk
Hesnes Montessoriskole	8	1,8	9,1	1,5		
Drottningborg ungdomsskole					22,9	-1,7
Grimstad International School	9,5	0,5	6	0,8		

Tabellen gir en oversikt over hvordan skolene ligger an med tanke på antall elever i forhold til lærernorm. Av tabellen kan man også se hvor mange undervisningsårsverk skolen trenger for å oppfylle kravene i lærertetthetsnormen. Resultatene vises for hovedtrinnene 1.-4., 5.-7. og 8.-10. trinn. Lærernorm gjelder innenfor disse trinnene samlet sett, og man kan ikke vurdere dette isolert for en klasse eller ett trinn.

Oversikten viser antall elever per lærer i ordinær undervisning, hvor ressurser til spesialundervisning og undervisning i særskilt norsk ikke regnes med. Normen sier noe om forholdet mellom antall elever og lærere i en gjennomsnittlig undervisningssituasjon.

Kommentarer til tallene

Av tabellen kan vi utlede at det varierer mellom skolene om lærernormen er oppfylt. Syv av skolene oppfylte normen, og fem gjorde det ikke. Fevik skole, Fjære barneskole, Grimstad ungdomsskole, Landvik skole og Drottningborg ungdomsskole oppfylte ikke lærernormen høsten 2025. På bakgrunn av dette har statsforvalteren gjennomført tilsyn med Grimstad kommune med pålegg om å rette opp i forholdet på den enkelte skole.

Status for skoleåret 2025-2026 er at det er de samme skolene som de tre forrige skoleårene ikke har oppfylt minstekravet for lærertetthet. Samlet sett er det økt avvik fra normen enn forrige skoleår. Det vil si at det var flere årsverk som manglet for å oppnå lovkravet. Når det gjelder Drottningborg ungdomsskole så er det en økning i avvik fra 1,2 i skoleåret 2024-2025 til 1,7 i skoleåret 2025-2026.

Beregning av undervisningsårsverk

Behovet for undervisningsårsverk som vises er et estimat, der antallet ekstra årstimer til undervisning som er nødvendig for å oppfylle normen gjøres om til årsverk basert på timetallet i årsrammen til undervisning (741 for 1.-4. trinn og 5.-7. trinn, 656 for 8.-10. trinn).

I kalkulatoren finner man først antall årstimer til undervisning som er nødvendig for at skolen skal oppfylle norm til lærertetthet. Deretter deler man dette årstimetallet på enten 741 for barnetrinnet, eller 656 for ungdomstrinnet og finner dermed et estimert undervisningsårsverksbehov.

Eksempel: En skole trenger 1000 ekstra årstimer til undervisning på 1.-4. trinn for å oppfylle lærernormen. I kalkulatoren beregner vi at skolen har behov for 1,34 ekstra årsverk (1000/741)

3.1.2 Opplæring av minoritetsspråklige elever

Særskilt språkopplæring er en samlebetegnelse på særskilt norskopplæring, morsmålsopplæring og tospråklig fagopplæring. I overkant av 8 prosent av elevene i Grimstad kommunes skoler har hatt vedtak om særskilt språkopplæring de siste årene etter opplæringsloven § 3-6.

Tabell 4. Andel elever i Grimstad med vedtak om særskilt språkopplæring

År	Andel elever i Grimstad med vedtak om særskilt språkopplæring
2025-26	**8,9 %**
2024-25	**9,8%**
2023/24	8,2%
2022-23	8,6%

Tallene er hentet fra GSI og viser andelen elever med vedtak om særskilt språkopplæring i Grimstad kommune for skoleårene 2022-23 til 2025-26.

Med minoritetsspråklige elever i grunnopplæringen forstår vi barn, unge og voksne som har et annet morsmål enn norsk eller samisk. Særskilt norskopplæring kan gis i deler av norskfaget og av lærere med formell kompetanse i norsk ved elevens hjemskole eller i et velkomsttilbud. Tospråklig fagopplæring er knyttet opp mot enkeltfag, der eleven har behov for støtte på morsmålet.

Tospråklig fagopplæring og morsmålsopplæring anses av staten som tidlig innsats. Det er opp til kommunene å fastsette vurderingskriterier for hvilke elever som har behov for disse tiltakene i tillegg til å få særskilt norskopplæring. I Grimstad har det ikke vært registrert noen elever som har tilbud om morsmålsopplæring eller tospråklig fagopplæring de siste årene. Tallene i tabellen over inneholder derfor utelukkende særskilt norskopplæring.

Minoritetsspråklige elever, selv helt nyankomne, har rett til å høre til en klasse/basisgruppe på nærskolen sin på lik linje med andre elever i norsk skole. I Grimstad har vi et velkomstilbud (som tidligere har blitt omtalt som velkomstklasse), og i praksis benytter de aller fleste minoritetsspråklige elever seg av dette tilbudet.

Det er Jappa skole som har tilbudet for barnetrinnet og Grimstad ungdomsskole for ungdomstrinnet. Fra 2023 har Fjære barneskole og Holviga ungdomsskole avlastet de andre skolene når det gjelder elever fra Ukraina. Velkomsttilbudet skal normalt vare inntil ett år med mulighet for ett års forlengelse. Dette fremgår av opplæringsloven § 3-7.

Av tabellen ser vi at det er har vært en moderat økning i perioden, med en topp i skoleåret 2024-25. Inneværende skoleår er det en nedgang fra 9,8 prosent til 8,9 prosent. Andelen elever i Grimstad med vedtak om særskilt språkopplæring, har dermed sunket med 0,9 prosent fra fjoråret. Vi forventet en reduksjon i andel elever som har vedtak som særskilt språkopplæring på grunn av en lavere flyktningstrøm, og denne forventningen har dermed slått til.

3.1.3 Kompetanseutvikling for ansatte i skolen

Kort om videreutdanning for lærere

I henhold til opplæringsloven § 17-1 har kommunen ansvar for å ha sørge for riktig og nødvendig kompetanse i skolen. Opplæringsloven § 17-4 fastsetter krav til hvilken relevant kompetanse lærere skal ha i de fagene de underviser i.

Videreutdanningstilbudene skal bidra til at flest mulig lærere har kompetanse i tråd med kompetansekravene til undervisning. I henhold til opplæringsloven § 17-8 skal kommunen sørge

for at de som er tilsatt i lærerstillinger, rektorer og andre tilsatte i skolen skal få anledning til å utvikle seg faglig og pedagogisk så de kan være på høyde med utviklingen i skolen og samfunnet.

Finansiering for videreutdanning

Staten har etablert en vikar- og stipendordning for videreutdanning av lærere.

I kommunens budsjett for 2025 ble det vedtatt å fjerne midler til videreutdanning av lærere i skolene. Dette kan gjøre det mer krevende for kommunen å ivareta sitt ansvar etter opplæringsloven §§ 17-1, 17-4 og 17-8, som blant annet omhandler krav til nødvendig kompetanse i skolen, relevant kompetanse i undervisningsfag og kompetanseutvikling for ansatte. Det samme gjelder kravene i opplæringsforskriften §§ 12-4 og 12-6 om relevant faglig kompetanse for undervisning.

Bildet i Grimstad

Etter budsjettvedtaket om å fjerne midler til videreutdanning var det kun fire ansatte som deltok på videreutdanning skoleåret 2025-2026. Årsaken til at de fire deltok, var at de var i gang med løp som gikk over flere studieår, og som var godkjent av kommunen og Utdanningsdirektoratet.

Konklusjon – kompetanseutvikling for ansatte i skolen

I opplæringsloven § 17-4 står det at kommunen skal sørge for at de som er tilsatt i lærerstilling, har relevant kompetanse i de fagene de skal undervise i. Kravene om relevant kompetanse i undervisningsfag gjelder ikke for personer som kunne tilsettes i lærerstilling før 1. januar 2014, allmennlærere og midlertidig tilsatte. Kommunen har likevel et overordnet ansvar for å sørge for rett og nødvendig kompetanse i skolen, og det stilles fortsatt kompetansekrav til undervisningspersonalet gjennom opplæringsloven og opplæringsforskriften.

Tabell 5. Antall lærere i Grimstad som mangler relevant kompetanse i fag som de underviste i skoleåret 2025-2026 (midlertidige tilsatte er ikke med i tallene)

	Norsk	Matematikk	Engelsk	Totalt
Barnetrinn	**12 (7)**	**20 (16)**	**35 (32)**	**104 (75)**
Ungdomstrinn	**8 (6)**	**18 (8)**	**11 (4)**	

Kilde: GSI 2025

I kommunens budsjett for 2025 ble det vedtatt å fjerne midler til videreutdanning av lærere i skolene. Dette medførte en økning i antall lærere som manglet relevant kompetanse i fag de underviste i. Det var 75 lærere i Grimstadskolen som manglet relevant kompetanse i 2024-25, mens det er 104 lærere som mangler relevant kompetanse i 2025-26 (tall for skoleåret 2024-2025 står i parentes). Økningen er dermed på 29 lærere.

I dette avsnittet har vi sett at:

- **Elevtallet i de kommunale skolene i Grimstad har gått ned**, fra 2 888 elever i 2024–25 til 2 825 i 2025–26.
- **Samlede årsverk til undervisning er omtrent uendret**, mens årsverk til ordinær opplæring har økt med 6,3 årsverk. Samtidig er årsverk til individuelt tilrettelagt opplæring og særskilt språkopplæring med pedagog redusert med 6,3 årsverk.
- **Samlede assistentårsverk er omtrent uendret**, mens årsverk til assistenter knyttet til vedtak om personlig assistanse er redusert med 13,6 årsverk.
- **Fem skoler oppfylte ikke lærernormen høsten 2025.** Det samlede avviket fra normen er større enn året før.
- **8,9 prosent av elevene har vedtak om særskilt språkopplæring**, en nedgang på 0,9 prosentpoeng fra året før. Det er ikke registrert elever med tilbud om morsmålsopplæring eller tospråklig fagopplæring.
- **Antallet lærere som mangler relevant kompetanse i fagene de underviser i, har økt.** I 2025–26 gjelder dette 104 lærere, mot 75 året før. Det er flest på barnetrinnet.
- **Kommunen har ikke nådd målet om å oppfylle kompetansekravene innen 2025.** Samtidig er det viktig å merke seg at kravene ikke gjelder alle lærere, blant annet enkelte lærere som kunne tilsettes før 1. januar 2014 og midlertidig tilsatte.

Oppfølgingspunkter i kommende periode:

- Følge opp skolene som ikke har klart å ivareta krav til minstenorm for lærertetthet og sette lederne i stand til å organisere riktig og hensiktsmessig
- Sørge for at rammen til videreutdanning i sektor oppvekst må kunne ivareta behov og innfri lovkrav til riktig kompetanse av lærere og andre ansatte

3.2 Individuell tilrettelagt opplæring i skolen

Prinsippet om tilpasset opplæring favner både ordinær opplæring og individuell tilrettelagt opplæring. I den ordinære opplæringen har ikke eleven rett til særskilt tilrettelegging. Individuell tilrettelagt opplæring er derimot en individuell rett eleven har i de tilfellene han eller hun trenger ekstra tilrettelegging utover det ordinære tilbudet. Det er elevens manglende utbytte av den ordinære opplæringen som avgjør om eleven har rett på individuell tilrettelagt opplæring. En diagnose i seg selv gir ikke automatisk rett, og elevens diagnose er ikke det vesentlige i vurderingen om en elev har behov for individuell tilrettelagt opplæring.

Tilpasset opplæring er de tiltakene som skolen setter inn for å sikre at alle elevene får best mulig utbytte av opplæringen. De kan være knyttet til organiseringen av opplæringen, pedagogiske metoder og progresjon. Tilpasset opplæring er ikke et mål i seg selv, men et virkemiddel for at elevene skal oppleve økt læringsutbytte. Godt læringsmiljø og gode systemer for lokalt arbeid med læreplan, vurdering og tilbakemelding er viktige forutsetninger for å fremme en opplæring som er tilpasset elevenes evner og forutsetninger. Tilpasset opplæring er forankret i de sentrale prinsippene om fellesskolen, som inkluderende opplæring og likeverdighetsprinsippet.

3.2.1 Tilstanden knyttet til individuelt tilrettelagt opplæring

Statistikken sier primært noe om hvor mange og hvem som får individuelt tilrettelagt opplæring, og kan ikke alene si oss noe om kvaliteten på tilbudet. Tallene er hentet fra GSI.

Utvalgte indekser knyttet til individuell tilrettelagt opplæring

- Andel elever med individuelt tilrettelagt opplæring i Grimstad i en åtte-års periode
- Andel elever med individuelt tilrettelagt opplæring nasjonalt i en åtte-års periode
- Individuell tilrettelagt opplæring fordelt på trinn, nasjonalt, 2025-26
- Andel elever med individuell tilrettelagt opplæring, skolevis i Grimstad over to skoleåret
- Kjønnsfordeling knyttet til individuell tilrettelagt opplæring, skoleåret 2025-26, nasjonalt og Grimstad
- Antall elever som får tildelt timer til individuell tilrettelagt opplæring med undervisningspersonale
- Antall elever som får tildelt timer med assistenter som del av enkeltvedtaket om individuell tilrettelagt opplæring
- Omfang av bruk av alternativ opplæringsarena i Grimstad, to skoleår

I stolpediagrammet under ser vi hvordan utviklingen knyttet til andel elever med vedtak om individuell tilrettelagt opplæring har vært fra skoleåret 2018-19 til skoleåret 2025-26:

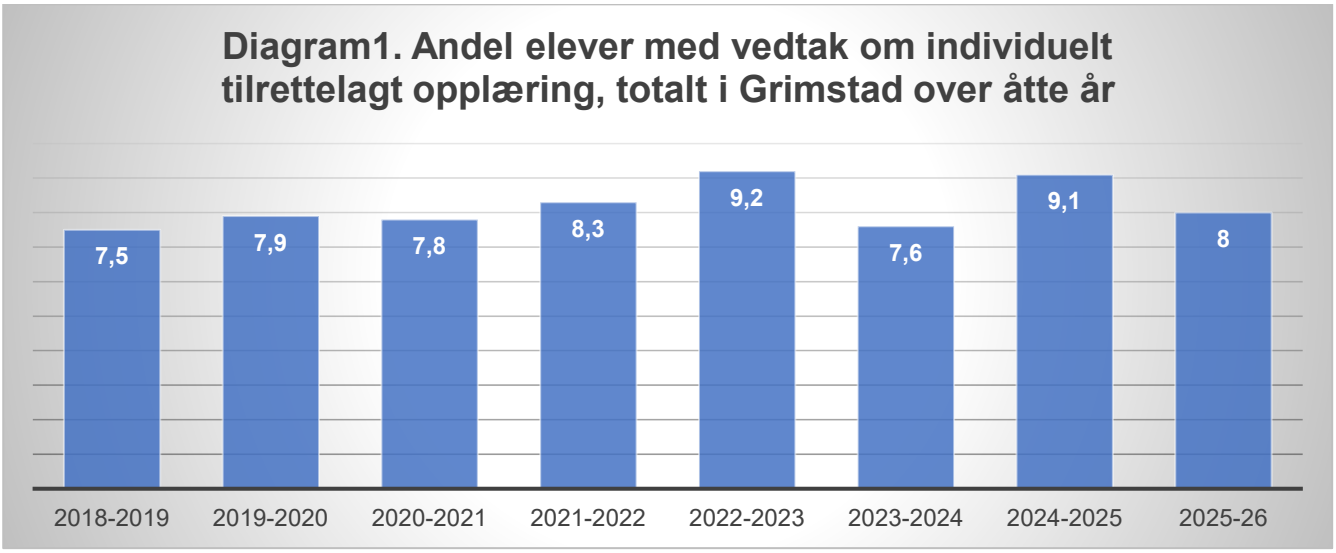
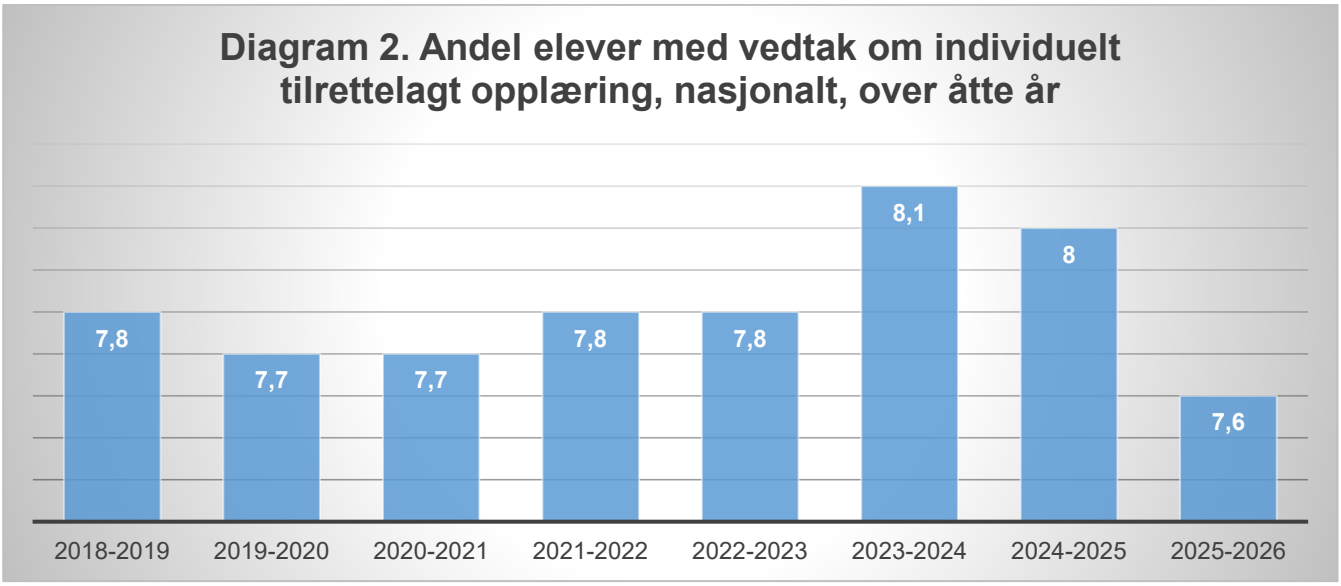

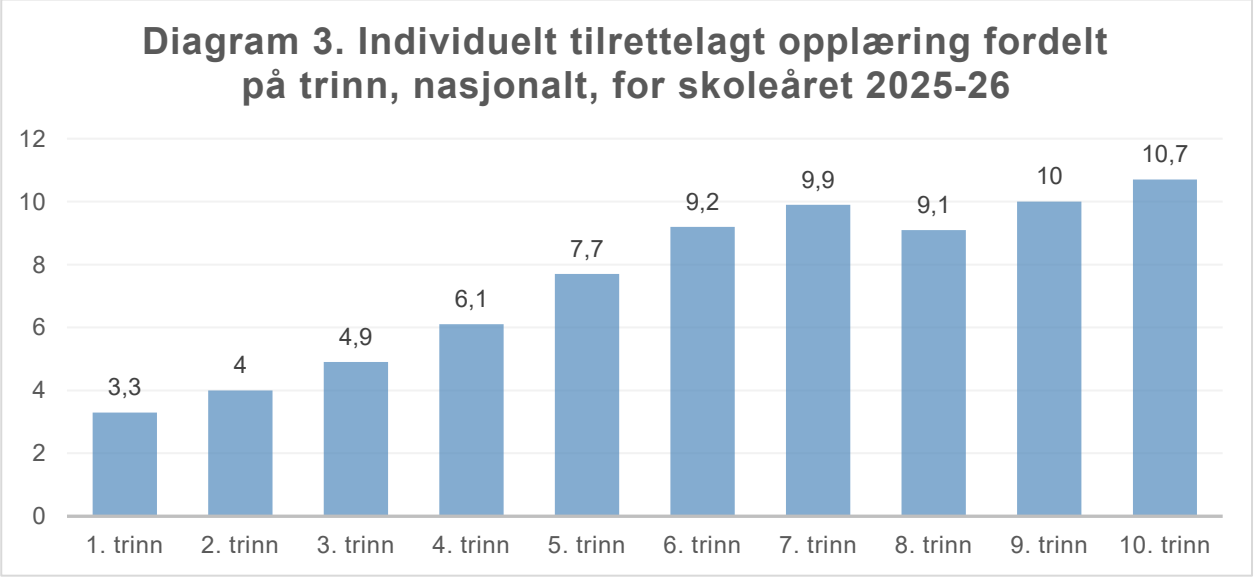
Diagram 1 viser en økning av andel elever med individuelt tilrettelagt opplæring fra 2018-19 til 2022-23. Andelen elever med individuelt tilrettelagt opplæring i 2025-26 er på 8,0. Dette er en reduksjon fra fjoråret med 1,1, og er i tråd med skoleeiers målsetning for perioden.

Nasjonalt ser vi følgende utvikling:

Diagrammet viser at landet for øvrig har hatt en jevnere andel elever med enkeltvedtak knyttet til individuell tilrettelagt opplæring sammenlignet med Grimstad, men at det var en økning for skoleåret 2023-24. Nasjonalt ligger andelen på 7,6 for skoleåret 2025-26. Det er en nedgang fra fjoråret. Med en andel på 8 prosent for Grimstad, ligger vår kommune fortsatt noe høyere enn det som er tilfellet nasjonalt.

Det er også verd å merke seg at vi fortsatt ser at andelen elever med individuelt tilrettelagt opplæring øker utover i skoleløpet. Her presenteres fordelingen på nasjonalt nivå:

Andelen elever med individuell tilrettelagt opplæring øker utover grunnskolen, fra 3,3 prosent på 1. trinn til 10,7 prosent på 10. trinn. Total andel elever med individuelt tilrettelagt opplæring er tre ganger så høy på 10. trinn som på 1. trinn. Vi har sett en tilsvarende kurve for Grimstad over flere år.

Vi kan ikke se bort fra at dette henger sammen med at vi setter inn hjelpen for sent. Dette kan ha store konsekvenser både for den enkelte elev og for samfunnet for øvrig. Satsing på tidlig innsats er derfor viktig, og må ses i sammenheng med kommunens forebyggende plan.

Andel elever med individuelt tilrettelagt opplæring i Grimstad, skolevis
Som nevnt innledningsvis under dette avsnittet, er det elevenes manglende utbytte av den ordinære opplæringen som avgjør om eleven har rett på individuelt tilrettelagt opplæring. I figur 4 og 5 presenterer vi hvordan andel elever med individuelt tilrettelagt opplæring varierer fra skole til skole. Vi har ikke inntatt Langemyr skole, fordi alle elevene der vil ha vedtak.

Når kommunen utreder behov, saksbehandler og finansierer individuelt tilrettelagt opplæring også for privatskolene, er det relevant å også vise oversikt over status på disse skolene. Drottningborg ungdomsskole og Hesnes Montessoriskole. Grimstad International School inngår ikke i statistikken for skoleåret 2025-26.

For sammenligningens skyld, presenterer vi stolpediagrammet fra forrige tilstandsrapporter (2024-25) sammen med nytt diagram for skoleåret 2025-26:

Diagram 4. Prosentandel elever med enkeltvedtak om individuelt tilrettelagt opplæring, grunnskoler i Grimstad, kommunale og to private, totalt, 2024-25

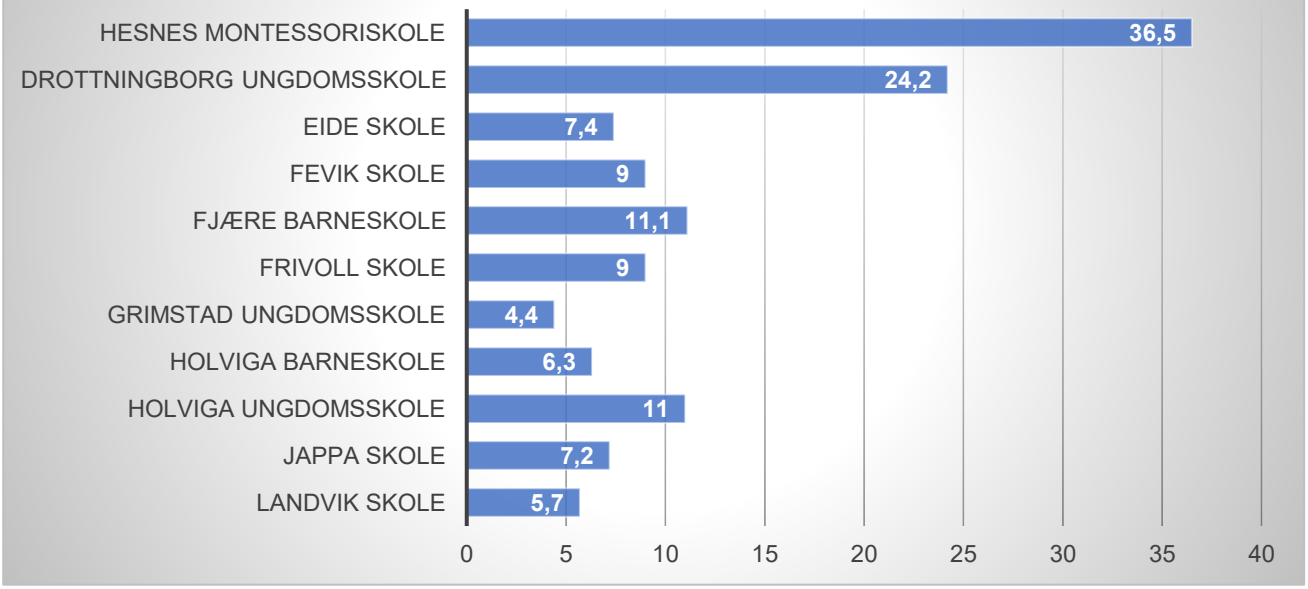
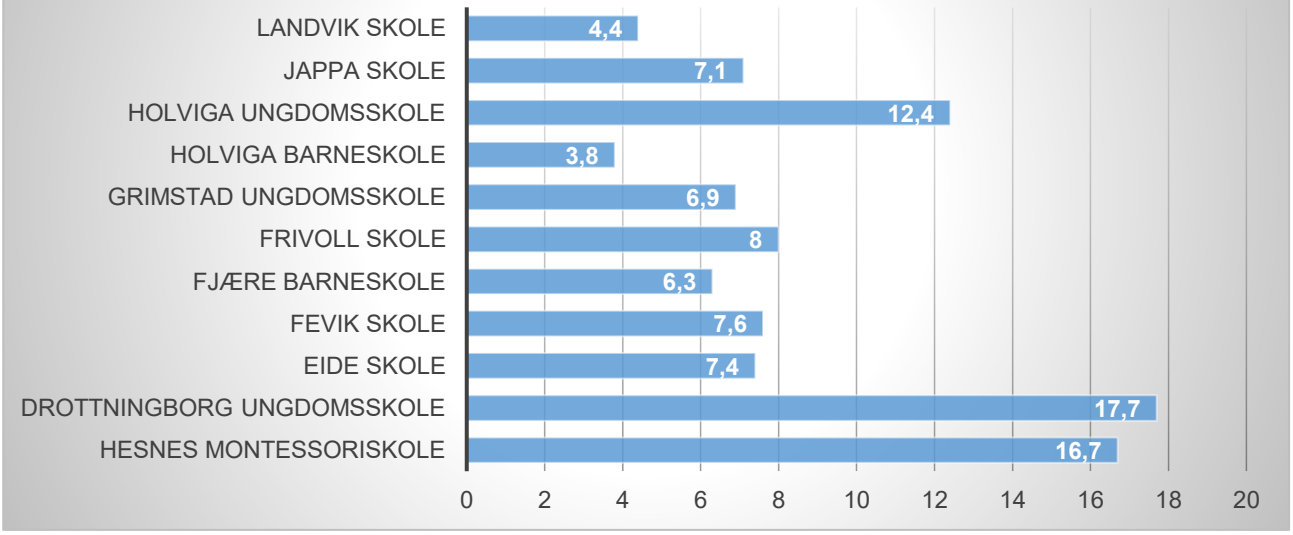

Diagram 5. Prosentandel elever med enkeltvedtak om individuelt tilrettelagt opplæring, grunnskoler i Grimstad, kommunale og to private, totalt, 2025-26

Innledningsvis vil vi nevne at den nye Grimstad International School ikke inngår i oversikten. De har nylig startet opp, elevtallet er foreløpig lite og de har heller ikke 7. trinn som del av sitt barneskoletilbud. Det blir derfor vanskelig å sammenligne direkte. Vi vil vurdere om vi kan komme tilbake med tall for denne skolen på et senere tidspunkt.

Diagram 5 viser at det fortsatt er betydelig variasjon mellom skolene når det gjelder andel elever som har vedtak om individuelt tilrettelagt opplæring. Av våre kommunale skoler, ligger Holviga barneskole lavest med 3,8 prosent og Holviga ungdomsskole ligger høyest med 12,4 prosent. Et lignende mønster ser vi også for fjoråret (i diagram 4). Landvik skole ligger også relativt lavt dette skoleåret med 4,4 prosent, mens de andre skolene ligger på 6,7, og 8-tallet.

Det er trolig sammensatte årsaker til at omfanget av individuelt tilrettelagt opplæring varierer på tvers av skoler innen samme kommune. På den ene siden kan elevenes behov variere fra sted til sted. På den annen side kan skoleledere ha ulik tilnærming til hva som skal løses innenfor tilpasset opplæring og hva som krever vedtak om individuelt tilrettelagt opplæring, eller de kan organisere opplæringen forskjellig. De kan også ha ulik tolkning av opplæringsloven, selv om skoleeier i perioder har individuelt tilrettelagt opplæring som tema på fellessamlinger.

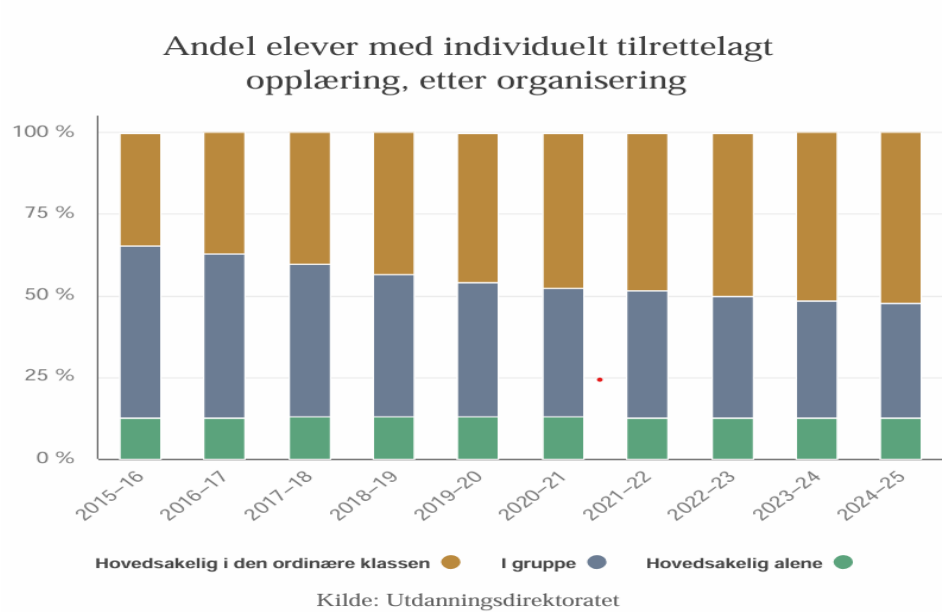
Andelen elever som får individuelt tilrettelagt opplæring, er høyere på privatskoler enn offentlige skoler. På private skole er andelen 10 prosent på landsbasis. For skoleåret 2025-26 er det 16,7 prosent av elevmassen på Hesnes Montessoriskole som har vedtak om individuelt tilrettelagt opplæring, mens det er 17,7 prosent av elevmassen som har slike vedtak på Drottningborg ungdomsskole. Dette er betraktelig lavere tall enn for fjoråret (hvor 24,2 prosent av elevmassen på Drottningborg ungdomsskole som hadde vedtak i individuelt tilrettelagt opplæring og 36,5 prosent på Hesnes Montessoriskole). Tallene er nå mer like de vi så for skoleåret 2023-24. Det må understrekes at særlig Hesnes Montessoriskole er en liten skole, og det er naturlig at den skolen vil ha større svingninger enn større skoler. Likevel er det bekymringsfullt at privatskolene i Grimstad fortsatt ligger så høyt som de gjør. Med disse tallene ligger de både høyere enn landsgjennomsnittet (som har 10 prosent) og vesentlig høyere enn gjennomsnittet av våre kommunale skoler i Grimstad (som har 8 prosent). Kommunestyret har bedt administrasjonen om en sak knyttet til de store forskjellene, og denne vil etter planen komme i løpet av desember 2026.

Andel elever med individuelt tilrettelagt opplæring, etter organisering

Flere elever får individuelt tilrettelagt opplæring i den ordinære klassen. Hovedregelen er at eleven skal ha opplæring i klassen/basisgruppen hvis det er mulig. Siden 2015–16 har andelen elever som hovedsakelig får individuelt tilrettelagt opplæring i den ordinære klassen gått betydelig opp. I 2015–2016 fikk 35 prosent av elevene hovedsakelig individuelt tilrettelagt opplæring i den ordinære klassen (nasjonalt nivå), mens i 2024–25 har andelen gått opp til 52 prosent.

Mønsteret knyttet til organisering er det samme for Grimstad og landet for øvrig, og under presenterer vi en oversikt over landet:

Diagram 6. Andel elever med Individuelt tilrettelagt opplæring, etter organisering

Økningen i andelen elever som får individuelt tilrettelagt opplæring (ITO) innenfor ordinær klasse, kan være et tegn på at kommunene i høyere grad lykkes med å tilpasse opplæringen innenfor fellesskapet. Dette har vært et satsingsområde i Grimstad, og fremgår av de siste årenes tilstandsrapporter (formulert som anbefalinger til Kommunestyret, se kapittel 8). Vi anbefaler fortsatt søkelys på denne dreiningen, fordi det kan bidra til at enda flere elever får nødvendig støtte, samtidig som de beholder tilhørigheten til sitt ordinære klassemiljø.

Pedagoger og assistenter

Tabell 6. Antall elever som får tildelt timer til individuell tilrettelagt opplæring med undervisningspersonale 2025-26

	1.-4-trinn	5.-7. trinn	8.-10.trinn	Gutter	Jenter	**Sum elever (fjoråret i parentes)**
Hvor mange får 1-75 timer per år?	1	2	1	1	3	**4** (5)
Hvor mange får 76-190 timer per år?	15	28	35	42	36	**78 (55)**
Hvor mange får 191-270 timer per år?	5	9	16	18	12	**30 (29)**
Hvor mange får 271 timer eller mer per år?	35	38	33	68	38	**106 (143)**
Sum elever som får timer med spesialundervisning med pedagog	56	77	85	129	89	**218 (232)**

Tabell 6 viser at i skoleåret 2025-26 får totalt 218 elever tildelt timer til individuelt tilrettelagt opplæring (ITO) med undervisningspersonale. Dette er en nedgang fra 232 elever året før. Den største endringen er i gruppen som får 271 timer eller mer per år, hvor antallet er redusert fra 143 til 106 elever. Samtidig har antallet elever som får 76-190 timer per år økt fra 55 til 78. Det er dermed en tydelig forskyvning mot et *lavere timeantall* for en del av elevene som mottar ITO.

Flest elever som mottar ITO er på 8.-10. trinn (85 elever), etterfulgt av 5.-7. trinn (77) og 1,-4. trinn (56). Det er også flere gutter enn jenter som mottar ITO, henholdsvis 129 og 89 elever. Totalt sett viser tallene en reduksjon i antall elever med ITO fra året før, samtidig som fordelingen av tildelte timer har endret seg, særlig ved at færre elever får 271 timer eller mer per år.

I tabell 7 vises en oversikt fra GSI på hvordan fordeling av assistenttimer var i skoleåret 2024-25 og hvordan det fordelte seg i skoleåret 2025-26:

Tabell 7. Antall elever som får tildelt timer med assistenter i enkeltvedtak, skoleåret 2025-26

	Gutter 2024-25	Jenter 2024-25	Sum 2024-25	Gutter 2025-26	Jenter 2025-26	Sum 2025-26
Hvor mange får 1-75 timer med assistent per år?	0	0	**0**	**0**	**0**	**0**
Hvor mange får 76-190 timer med assistent per år?	10	9	**19**	**2**	**1**	**3**
Hvor mange får 191-270 timer med assistent per år?	10	3	**13**	**2**	**2**	**4**
Hvor mange får 271 timer eller mer med assistent per år?	104	33	**137**	**56**	**33**	**89**
Sum elever som får timer med assistenter	124	45	**169**	**60**	**36**	**96**

Tabellen viser at antallet elever som får tildelt timer med assistent i enkeltvedtak, er betydelig redusert fra 169 elever i 2024-25 til 96 elever i 2025-26. Nedgangen gjelder særlig elever som får 271 timer eller mer per år, hvor antallet er redusert fra 137 til 89 elever. Også i de lavere time-intervallene er det en tydelig reduksjon. Samlet viser tallene dermed en markant nedgang i antall elever som får assistenttimer gjennom enkeltvedtak.

Vi så for øvrig i tabell 2 at også *årstimene* til assistent etter vedtak om personlige assistanse, var gått ned med 13,6 årsverk. Tabell 2 og tabell 7 viser dermed en logisk sammenheng. Den markante nedgangen i årstimer og tildelte assistent-timer kan blant annet ha sammenheng med ny

opplæringslov fra høsten 2024. Den nye loven skiller tydeligere mellom personlig assistanse og ITO, og presiserer at assistenten ikke skal ha ansvar for elevens opplæring. Dette kan ha påvirket hvordan behov for bistand vurderes og hvilke tiltak som det fattes vedtak om.

Videre felles kvalitetsutviklingsarbeid knyttet til arbeidet med individuelt tilrettelagt opplæring vil i kommende periode hovedsakelig styres gjennom *kollektiv kompetanseutvikling* (se anbefalinger til politiske nivå for veien videre)

Bruk av alternativ opplæringsarena
Når en eller flere elever får opplæring på et annet sted enn på skolen sitt område, kaller vi opplæringsstedet en *alternativ opplæringsarena*. Opplæringsloven gir elevene rett til å gå på nærskolen, men det er en snever åpning for å tilby en alternativ opplæringsarena for elever under visse vilkår:

- Det skal være hensynet til eleven, ikke hensynet til skolen som er avgjørende
- Det er frivillig for eleven/foresatte å ta imot tilbudet
- Eleven har et enkeltvedtak om individuelt tilrettelagt opplæring (ITO), og den alternative opplæringsarenaen inngår i vedtaket
- Det må foreligge en avtale om bistand til gjennomføring av ITO mellom kommunen (skolen) og tilbyder av tiltaket
- Skolen må vurdere om tilbudet er nødvendig og i samsvar med det konkrete barnets beste
- Tilbudet skal være i samsvar med kravene i opplæringsloven med forskrifter, herunder det pedagogiske innholdet og bestemmelsene om elevens psykososiale skolemiljø (opplæringsloven kapittel 12)

Tabell 8. Omfang av alternativ opplæringsarena i skoleåret 2023-24

1.-7. trinn	8.-10-trinn	Gutter	Jenter	Sum 1.-10.trinn
16	22	25	13	**38**

Tabell 9. Omfang av alternativ opplæringsarena i skoleåret 2024-25

1.-7. trinn	8.-10-trinn	Gutter	Jenter	Sum 1.-10.trinn
19	15	29	5	**34**

Tabell 10. Omfang av alternativ opplæringsarena i skoleåret 2025-26

1.-7. trinn	8.-10-trinn	Gutter	Jenter	Sum 1.-10.trinn
27	20	38	9	**47**

Tabellene tar utgangspunkt i data fra GSI og viser at i skoleåret 2022-23 hadde kommunen 37 elever som var utplassert en eller flere dager i uken utenfor ordinær opplæring. I skoleåret 2023-24 var det 38 elever, mens skoleåret 2024-25 var tallet redusert til 34. Inneværende skoleår er tallet 47, og utgjør med dette en tydelig økning fra de foregående skoleår.

Vi kan også merke oss at det for skoleårene 2024-25 og 2025-26 er flere elever på småskolen som har dette tilbudet sammenlignet med ungdomsskoleelever, og at det er langt flere gutter som har tilbud om alternativ opplæringsarena sammenlignet med jenter.

Det er 36 elever som har tilbudet sitt på Hommedal skolegård, omtrent på samme nivå som tidligere år. Samtidig har totalt 47 elever vedtak om alternativ opplæringsarena i skoleåret 2025-26. Differansen tyder på at flere elever enn tidligere får sitt tilbud på andre alternative opplæringsarenaer enn Hommedal skolegård. Det bemerkes at dette inkluderer elever ved de private skolene.

I dette avsnittet har vi sett at:

- Andelen elever med vedtak om **individuelt tilrettelagt opplæring (ITO) i Grimstad er 8,0 prosent i 2025–26**, en nedgang fra 9,1 prosent året før. Grimstad ligger samtidig noe over landsgjennomsnittet på 7,6 prosent.
- På nasjonalt nivå øker andelen elever med ITO **tydelig utover i grunnskolen**, fra 3,3 prosent på 1. trinn til 10,7 prosent på 10. trinn. Grimstad har over flere år hatt en tilsvarende utvikling.
- Det er **betydelige forskjeller mellom skolene i Grimstad** i andelen elever med vedtak om ITO. Blant de kommunale skolene varierer andelen i 2025–26 fra 3,8 prosent til 12,4 prosent. De to private skolene som inngår i oversikten, ligger høyere enn de kommunale skolene.
- Organiseringen av ITO har over tid dreid i retning av at **flere elever får opplæringen hovedsakelig i ordinær klasse**, mens andelen som får opplæringen i gruppe har gått ned. Dette er i tråd med utviklingen nasjonalt og med kommunens mål om å legge til rette for støtte innenfor fellesskapet.
- **Antallet elever som får timer med undervisningspersonale gjennom ITO, er redusert** fra 232 til 218 elever. Samtidig har det vært en tydelig forskyvning mot lavere timeomfang, blant annet ved at antallet elever med 271 timer eller mer er redusert fra 143 til 106.
- **Antallet elever som får timer med assistent gjennom enkeltvedtak, er betydelig redusert**, fra 169 elever i 2024–25 til 96 elever i 2025–26. Nedgangen gjelder særlig elever med 271 timer eller mer. Samtidig er assistentressursen redusert med 13,6 årsverk.
- Bruken av **alternativ opplæringsarena har økt**, fra 34 elever i 2024–25 til 47 elever i 2025–26. Det er flere gutter enn jenter som har slikt tilbud, og flere elever går nå på alternativ opplæringsarena enn tidligere utenfor Hommedal skolegård

Oppfølgingspunkter i kommende periode:

- Følge opp kollektiv kompetanseutvikling for spesialpedagogikk og inkluderende praksis – en skole for alle gjennom å
  - Fortsette å ha søkelys på kvalitet i den individuelt tilrettelagte opplæringen (tidligere spesialundervisning)
  - Styrke skolenes evne til å gi tilpasset opplæring innenfor det ordinære skoletilbudet
  - Sikre skolenes handlingsrom med god strukturkvalitet, både økonomisk og med tilstrekkelig kompetanse

3.3 Læringsmiljø i skolen

Det er flere forhold som er grunnleggende for at elever skal oppleve et trygt og godt læringsmiljø. Høy kvalitet på læringsmiljøet er viktig for elevens faglige, personlige og sosiale utvikling. I møte med fremtidens utfordringer vil det være et stort behov for trygge, sosiale og kreative mennesker som kan finne svar på de utfordringene vi står overfor.

Lærerens kompetanse i klasseledelse og evne til å etablere positive relasjoner med hver enkelt elev, er helt avgjørende. I tillegg er det viktig at skolen får til et godt samarbeid med foreldrene, og at det etableres gode relasjoner og en kultur for læring i elevgruppen (Utdanningsdirektoratet 2013).

Utdanningsdirektoratet oppgir følgende kjennetegn på et godt læringsmiljø:

- Skolen har en god ledelse som kontinuerlig arbeider med å forbedre ulike sider ved læringsmiljøet og har gode rutiner for arbeidet med mobbing og andre krenkelser
- Skolen har utviklet en god klasseledelse preget av gode relasjoner mellom lærer og elev
- Skolen har positive relasjoner mellom elevene og en kultur for læring blant elevene
- Skolen har gode relasjoner og et godt samarbeid med foreldrene

Informasjon om elevenes læringsmiljø hentes fra Elevundersøkelsen. Undersøkelsen er obligatorisk for skolene å gjennomføre på 7. trinn og 10. trinn. Formålet med Elevundersøkelsen er ifølge Utdanningsdirektoratet å gi kunnskap om elevenes subjektive oppfatning av skole- og læringsmiljø. Informasjonen fra undersøkelsen skal danne grunnlag for kvalitetsutvikling på alle nivåer i skolesystemet. Resultatene presenterer Utdanningsdirektoratet i analysebrett for statistikk – grunnskole.

3.3.1 Læringsmiljøindekser for Grimstad og landet for øvrig

Analysebrettet for statistikk, presenterer på en enkel måte indeksene knyttet til elevenes læringsmiljø. For at tilstandsrapporten ikke skal bli for omfattende, presenteres resultatene kun på kommunenivå. Skolene vil finne statistikk for sine skoler ved å definere dette i analysebrettet.

Skala-forklaring:
1-5 hvor høy verdi betyr positivt resultat. Beste verdi er 5. Fjorårets resultat settes i parentes.

Tabell 9. Læringsmiljø 7. årstrinn, kommunale skoler, Grimstad, 2025-26

Resultater elevundersøkelsen

Indikator	Snitt
Trivsel	4,1 (4,2)
Støtte fra lærer	4,3 (4,5)
Vurdering for læring	3,5 (3,7)
Elevdemokrati og medvirkning	3,6 (3,7)
Faglig utfordring	3,9 (3,9)

Tabell 10. Læringsmiljø 7. årstrinn landet for øvrig, 2025-26

Resultater elevundersøkelsen

Indikator	Snitt
Trivsel	4,1
Støtte fra lærer	4,2
Vurdering for læring	3,6
Elevdemokrati og medvirkning	3,6
Faglig utfordring	3,9

Tabell 9 og 10 viser resultatene for skoleåret 2025-26, for 7. årstrinn og for begge kjønn. Grimstad sammenlignes her med landet for øvrig. Resultatene viser at elevene på 7. trinn i Grimstad gjennomgående opplever et godt læringsmiljø. **Trivsel** har en snittskår på 4,1, mens **støtte fra lærer** har den høyeste skåren med 4,3. Elevene rapporterer også om relativ høy grad av **faglig utfordring**, med en skår på 3,9. **Elevdemokrati og medvirkning** har en skår på 3,6, mens **vurdering for læring** har den laveste skåren med 3,5.

Sammenlignet med fjoråret er det en liten nedgang i skåren på flere av indikatorene. Trivsel går fra 4,2 til 4,1, støtte fra lærer fra 4,5 til 4,3, vurdering for læring fra 3,7 til 3,5, og elevdemokrati og medvirkning fra 3,7 til 3,6. Faglig utfordring er uendret på 3,9. Resultatene viser dermed en moderat tilbakegang på flere områder, samtidig som elevene fortsatt rapporterer om høy trivsel, god støtte fra lærerne og faglige utfordringer.

Sammenlignet med landet for øvrig ligger Grimstad på samme nivå eller svært nær det nasjonale gjennomsnittet på alle de fem indikatorene. Trivsel og faglig utfordring har samme skår som landet for øvrig, henholdsvis 4,1 og 3,9. Grimstad ligger **0,1 høyere på støtte fra lærer** (4,3 mot 4,2), mens vurdering for læring ligger 0,1 lavere (3,5 mot 3,6). Elevdemokrati og medvirkning har samme skår som landet med 3,6.

Samlet sett viser resultatene et læringsmiljø i Grimstad som i hovedsak er på nivå med landet for øvrig. Udir beskriver også nasjonale resultater for 2025 som stabile på 7. trinn, uten negativ utvikling på indikatornivå sammenlignet med året før.

Tabell 11. Læringsmiljø 10. årstrinn Grimstad 2025-26

Resultater elevundersøkelsen

Indikator	Snitt
Trivsel	4,0 (4,1)
Støtte fra lærer	4,0 (3,9)
Vurdering for læring	3,1 (3,1)
Elevdemokrati og medvirkning	3,2 (3,1)
Faglig utfordring	4,1 (4,2)

Tabell 12. Læringsmiljø 10. årstrinn landet for øvrig, 2025-26

Indikator	Snitt
Trivsel	4,1
Støtte fra lærer	3,9
Vurdering for læring	3,3
Elevdemokrati og medvirkning	3,3
Faglig utfordring	4,2

Tabell 11 og 12 viser resultatene for skoleåret 2025-2026, for 10. årstrinn og for begge kjønn. Grimstad sammenlignes med landet for øvrig. Resultatene for Grimstad viser at elevene gjennomgående rapporterer om et godt læringsmiljø. **Faglig utfordring** har den høyeste skåren med 4,1, etterfulgt av **trivsel** og **støtte fra lærer**, som begge har en skår på 4,0. **Elevdemokrati og medvirkning** har en skår på **3,2,** mens **vurdering for læring** har en skår på 3,1.

Sammenlignet med fjoråret er det små endringer i resultatene. **Støtte fra lærer** øker fra 3,9 til 4,0, og **elevdemokrati og medvirkning** øker fra 3,1 til 3,2. **Vurdering for læring** er uendret på 3,1. **Trivsel** går noe ned, fra 4,1 til 4,0, og **faglig utfordring** går fra 4,2 til 4,1. Resultatene viser dermed i hovedsak stabile resultater fra året før, med en liten positiv utvikling på støtte fra lærer og elevmedvirkning.

Sammenlignet med landet for øvrig ligger Grimstad på samme nivå eller svært nær det nasjonale gjennomsnittet på alle indikatorene.

3.3.2 Mobbing og andre former for krenkelser

Alle elever har rett til et trygt og godt skolemiljø, og skolen skal utvikle inkluderende fellesskap som fremmer helse, trivsel og læring. Dette utdypes i overordnet del av læreplanverket.

Beregning av «Mobbing på skolen»-andelen

I elevundersøkelsen blir elevene stilt tre spørsmål:

- Er du blitt mobbet av andre elever på skolen de siste månedene?
- Er du blitt mobbet digitalt (mobil, i PAD, PC) de siste månedene?
- Er du blitt mobbet av voksne på skolen de siste månedene?

Elever som har svart at de er mobbet «to-tre ganger i måneden» eller oftere, inngår i tallene om mobbing for det enkelte spørsmålet. I «Mobbing på skolen»-andelen inngår elever som har svart at de blir mobbet på ett eller flere av de tre spørsmålene om mobbing. Elever som svarer at de blir mobbet på flere måter (f.eks. både av andre elever og digitalt), telles bare en gang i «Mobbing på skolen»-andelen. I tillegg er elever som svarer at de er mobbet digitalt av personer utenfor skolen trukket fra.

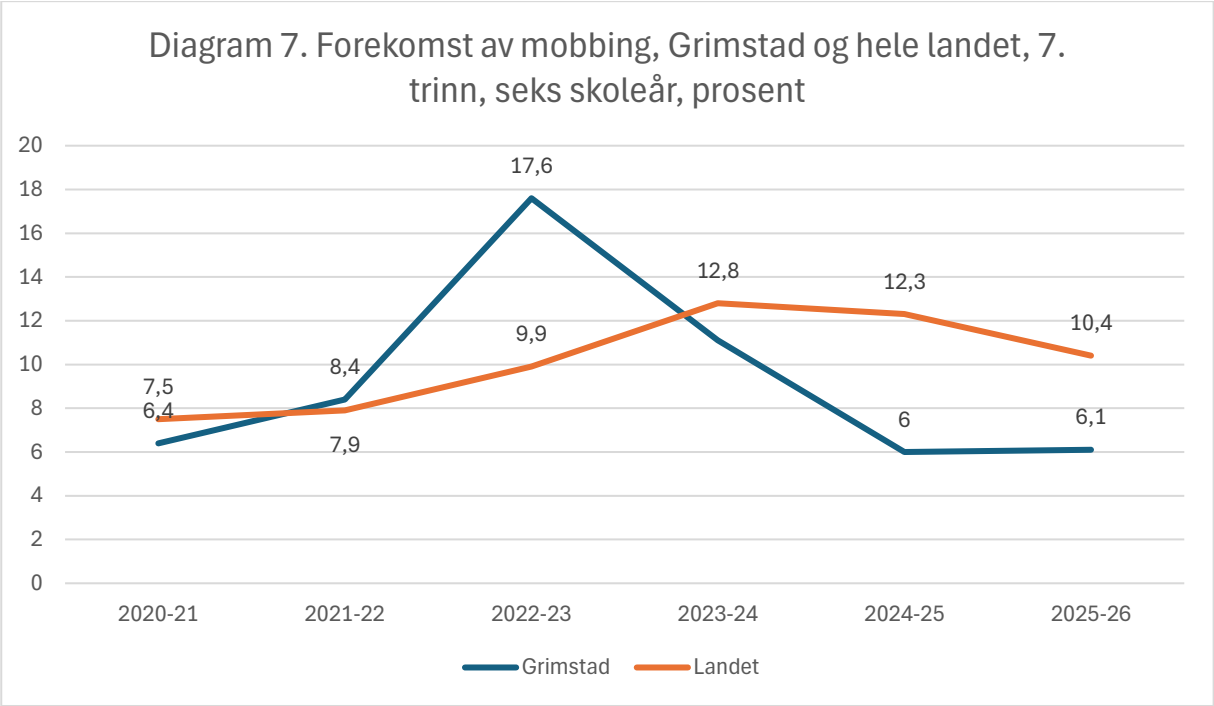
Tabell 13. Forekomst av mobbing, Grimstad og landet for øvrig, 2025-26

	Grimstad	Landet
Barneskoler (7. trinn)	**6,2%/**6,0% i fjor	11,3%/12,3% i fjor
Ungdomsskoler (10. trinn)	**6,1%/**6.0 prosent i fjor	9,6%/10,6% i fjor

Andelen elever som opplever mobbing i Grimstad, er 6,2 prosent på 7. trinn og 6,1 prosent på 10. trinn. Dette er klart lavere enn landsgjennomsnittet, som er henholdsvis 11,3 og 9,6 prosent. Grimstad ligger dermed 5,1 prosentpoeng under landet på 7. trinn og 3,5 prosentpoeng under på 10. trinn.

Sammenlignet med fjoråret har andelen i Grimstad økt svakt, fra 6,0 til 6,2 prosent på 7. trinn og fra 6,0 til 6,1 prosent på 10. trinn. På landsbasis har det derimot vært en nedgang, fra 12,3 til 11,3 prosent på 7, trinn og fra 10,6 til 9,6 prosent på 10. trinn. Selv om Grimstad har en liten økning fra året før, er andelen elever som opplever mobbing fortsatt betydelig lavere enn landsgjennomsnittet på begge trinn.

For å få et bilde over de siste års utvikling, presenteres et diagram over de siste seks år, og hvor Grimstad sammenlignes med landet:

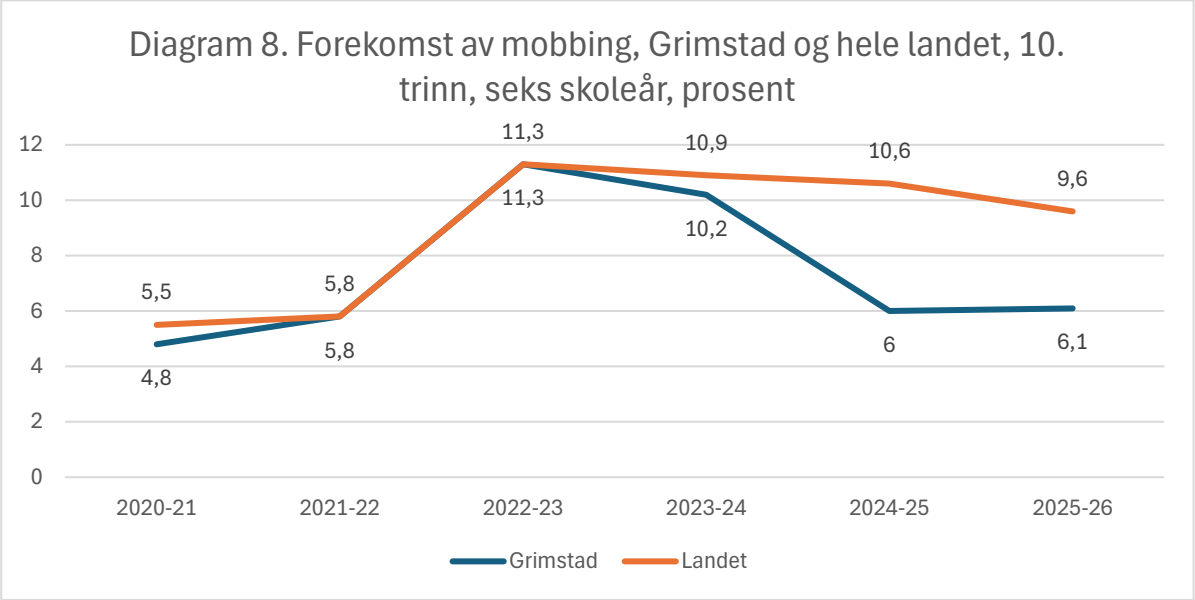

Diagram 7 viser hvordan 7. trinns-elevene i Grimstad og i landet har rapportert forekomst av mobbing de siste seks årene. Det som er merkbart, er at det var en markant stigning i rapportert forekomst i skoleåret 2021-22 og ytterligere i 2022-23. For Grimstad sin del, må vi kunne si at det var dramatisk i skoleåret 2022-23 med rapportert mobbing på 17,6 prosent.

Økningen i forekomst har blitt forsøkt forklart i forskermiljøer som en konsekvens av nedstengningen i forbindelse med pandemien. Det er uansett gledelig at vi nå ser en markant nedgang for Grimstad med rapportert forekomst på 6,1 prosent. For hele landet ser vi som nevnt en fortsatt høy prosent, noe som er bekymringsfullt og som kanskje forteller oss at forekomsten ikke bare kan forklares med pandemien.

Diagrammet for 10. trinns-elever i Grimstad og landet, viser en lignende kurve som for 7. trinn i samme periode. Likevel er «topp-punktet» lavere for 10.trinn i Grimstad med 11,3 prosent i 2022-23 sammenlignet med 7. trinn (17,6 prosent). Slik situasjonen er i 2025-26, er forekomsten i Grimstad helt lik for både barneskolen og ungdomsskolen med 6,1 prosent.

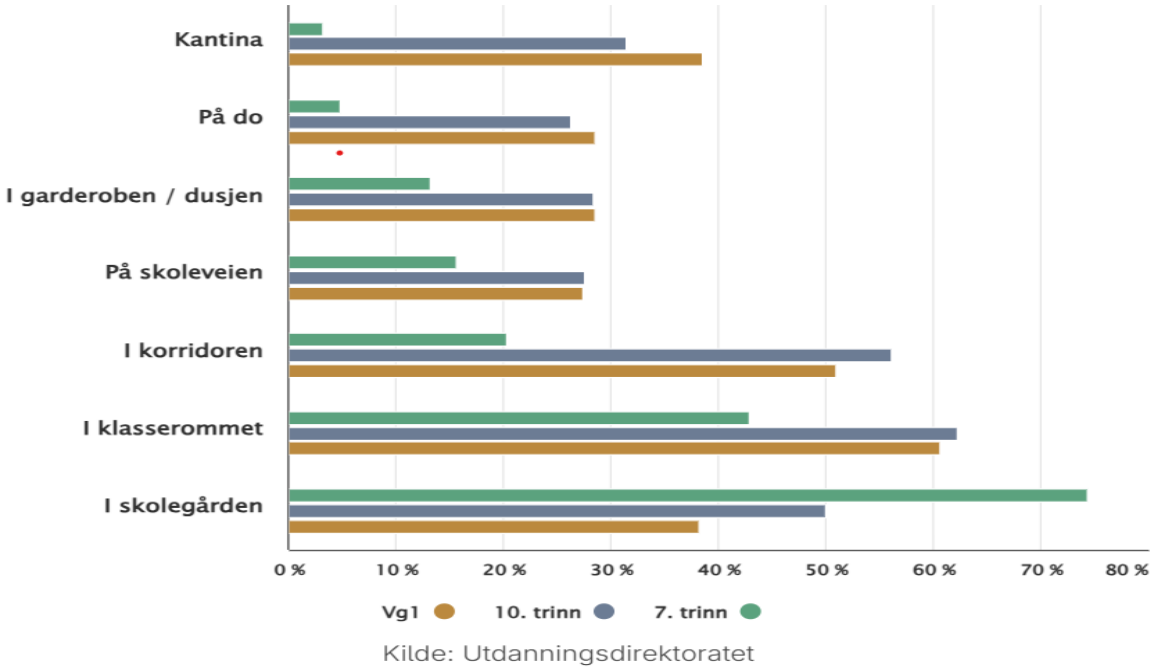
Generelt kan vi si at andelen elever som opplever mobbing, avtar med økende alder/trinn. Elevundersøkelsen viser at andelen er høyest på 5. trinn og lavest på vg3.

Hvor elevene blir mobbet

Hvor elevene blir mobbet er viktig informasjon for skolene fordi de da bedre kan forebygge og ha systemer for avdekking og oppfølging. I diagrammet under viser vi hva elevene har svart på landsbasis (tallene for Grimstad unntatt offentlighet).

Utgangspunktet for svarene, er elever som i elevundersøkelsen først har svart at de blir mobbet. Fordi elevene kan velge flere alternativ, vil det ikke kunne oppsummeres til hundre prosent. Vi må fortolke tallene ved å se tallene forholdsmessig i forhold til hverandre.

Diagram 9. Hvor mobbing foregår

Kilde: Utdanningsdirektoratet

Diagrammet viser at det først og fremst er i *skolegården* at elevene på barneskolen rapporterer om mobbing. Dette er kanskje ikke så overraskende. Friminuttene er en mer uorganisert samværsform enn når elevene har undervisning. Selv om alle skolene har organisert også denne tiden med vakter og kanskje også trivselsledere og aktiviteter, er det også en arena hvor uønskede hendelser og mobbing lettere kan bli oversett av voksne. Når det er flere på barnetrinnet sammenlignet med ungdomstrinnet som rapporterer forekomst av mobbing i skolegården, kan det ha sammenheng med at ungdommene i mindre grad benytter skolegården til sosiale aktiviteter i friminuttene.

For ungdomsskoleelever, er det først og fremst *i klasserommet* at elevene rapporterer om at det forgår mobbing. Dette har vi også identifisert i forbindelse med tidligere tilstandsrapporter, og vi har vært litt overrasket over så høy forekomst. Her burde den sosiale kontrollen fra voksne kunnet forebygge mobbing, men dette forteller oss kanskje at mobbing kan være både subtil, skjult og indirekte, og dermed vanskelig å få øye på. Samtidig vet vi at klasserommene ofte er åpne for elevene i friminuttene. Forebygging i denne sammenheng vil kreve at pedagoger og miljøarbeidere blant annet har både *kunnskap* om mobbing og hvordan mobbing kan utarte (de må vite hva de skal se etter), *ferdigheter* til å være autoritative voksne (tydelige, men med varme), og det må skapes gode elev-elev-relasjoner og null-toleranse mot mobbing. I tillegg kreves det tilstedeværelse av voksne.

Null-toleranse mot mobbing og tydelige forventninger om hvordan det er ønskelig at skolefellesskapet skal være, er særlig viktig der voksentettheten er mindre eller der dagen er preget av «overganger.» Vi ser av tabellen over, at mobbing rapporteres på steder som korridorer, garderober, kantine (spesielt på ungdomstrinnet), andre steder på skolen og på skoleveien.

Det at elever rapporterer om mobbing på skoleveien, er et skoleanliggende fordi de samme elevene skal møte hverandre når de er kommet på skolen. I slike tilfeller vil elevene kunne få brutt sin rett til et trygt og godt skolemiljø. Elever som blir mobbet på skoleveien kan ikke beskytte seg selv ved å velge å slutte på skolen. Dette er årsaken til at lovgiver (NOU 2019:23, kapittel 22) anmoder kommunene om å la skolereglene også gjelde på skoleveien, noe som er gjort i Grimstad kommunes forskrift om skoleregler.

Mobbing fra ansatte

Elevene oppgir i elevundersøkelsen at det foregår mobbing fra ansatte i Grimstad-skolen. Her er også tallene unntatt offentlighet/skjermet, og vi kan derfor ikke presentere resultatene. Generelt for landet kan vi si at det er en klar nedgang i andelen elever som svarer at de har blitt mobbet av voksne, særlig på 10. trinn, hvor det er en nedgang på 0,6 prosentpoeng sammenlignet med i fjor. På 7. trinn og vg1 er nedgangen på 0,3 prosentpoeng. Andelen som har opplevd å bli mobbet av voksne er omtrent dobbelt så høy på 10. trinn, sammenlignet med vg1. At de voksne «sier sårende ord», er den formen for mobbing fra voksne som flest elever rapporterer om.

Andelen som opplever mobbing fra voksne, gikk gradvis nedover i perioden 2018–2021 for alle trinn. De siste tre årene har andelen ligget på et klart høyere nivå, men årets andel peker i en positiv retning.

Digital mobbing

Når det gjelder forekomst av digital mobbing i Grimstad, er disse tallene unntatt offentlighet, og vi kan ikke presentere tallene direkte.

Resultatene for landet kan likevel gi et godt bilde. Andel elever *nasjonalt* som opplever å bli mobbet digitalt, beveger seg nedover på alle trinn. Det er flere elever som svarer at de har blitt mobbet av andre elever på skolen, enn som svarer at de har blitt mobbet digitalt. Vi kan ikke være helt sikker på hva denne utviklingen skylles, men vi kan anta at det både kan ha sammenheng med det høye søkelyset på at digitalisering kan ha uintenderte negative konsekvenser, samt at stadig flere skoler har innført mobilforbud – slik det også er gjort i Grimstadskolen.

I dette avsnittet har vi sett at:

Elevene i Grimstad rapporterer gjennomgående om et **godt læringsmiljø** både på 7. og 10. trinn. Resultatene ligger i hovedsak på samme nivå eller svært nær landsgjennomsnittet

➢ På **7. trinn** er støtte fra lærer den høyest skårende indikatoren, mens vurdering for læring har den laveste. Sammenlignet med fjoråret er det en moderat nedgang på flere av indikatorene

➢ På **10. trinn** er resultatene i hovedsak stabile sammenlignet med året før. Støtte fra lærer og elevdemokrati og medvirkning har økt noe, mens trivsel og faglig utfordring har gått svakt ned

➢ Andelen elever som opplever mobbing i Grimstad er **lavere enn landsgjennomsnittet** både på 7. og 10. trinn. I 2025–26 gjelder dette henholdsvis 6,2 prosent og 6,1 prosent av elevene

➢ Sammenlignet med fjoråret har det vært en **svak økning i mobbing i Grimstad**, mens det på landsbasis har vært en nedgang på begge trinn

➢ Sett over de siste seks skoleårene har Grimstad hatt **betydelige variasjoner i rapportert mobbing**, med en markant topp i 2022–23 og en tydelig nedgang de påfølgende årene. På 10. trinn er utviklingen tilsvarende, men med mindre utslag enn på 7. trinn

➢ **Arenaene der mobbing forekommer varierer mellom trinnene.** På barnetrinnet rapporteres skolegården som den vanligste arenaen, mens klasserommet er den mest rapporterte arenaen på ungdomstrinnet. Også korridorer, garderober, kantine og skolevei nevnes som arenaer

➢ Tallene for **mobbing fra ansatte og digital mobbing i Grimstad er skjermet**, men nasjonale tall viser en nedgang i mobbing fra voksne og digital mobbing det siste året

Oppfølgingspunkter i kommende periode:

- Øke kompetanse om mobbing og krenkelser i skolene og hele oppvekstområdet
- Analysere og forstå forskjellene mellom barnetrinnene og ungdomstrinnene og sette inn rette tiltak
- Videreføre arbeidet med å hjelpe elevene til høyt skolenærvær ved å jobbe godt forebyggende og tidlig innsats ved problemutvikling
- Fokus på helsefremmende, inkluderende læringsmiljø, lek og aktiviteter

3.4 Fravær i skolen

Det er mange årsaker til at elever er borte fra skolen. Det kan være planlagt fravær, for eksempel ved at det er søkt om permisjon eller ferie utenom skolens ferier, eller det kan være fravær som har årsak i sykdom, skolevegring eller skulk.

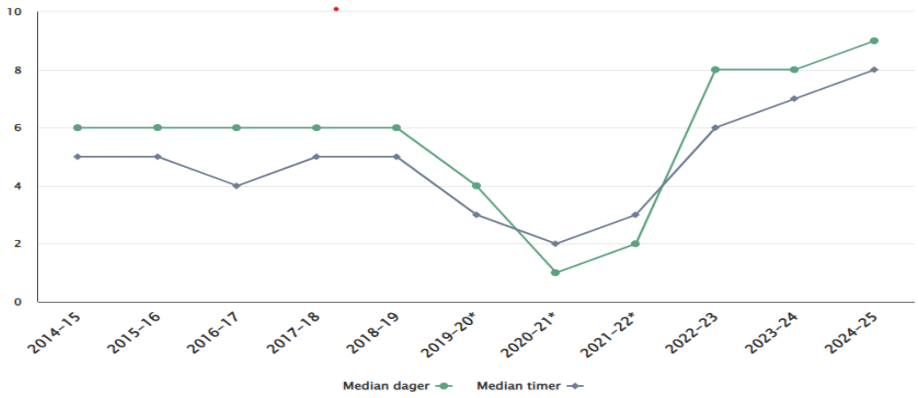
Fravær kan gå ut over elevens faglige og sosiale utvikling, og få konsekvenser for eleven både på kort og lang sikt. Det er derfor viktig at skolene raskt undersøker årsakene til at eleven har fravær, og setter inn tiltak så tidlig som mulig. I Grimstad har vi en egen retningslinje for arbeid med skolenærvær og skolefravær. Den ivaretar blant annet kommunens oppfølgingsplikt (opplæringsloven § 10-6) som gjelder ved alle typer fravær, og fra første dag en elev er borte fra opplæringen. Retningslinjen er dermed også i tråd med kommunens forebyggende plan.

En fersk kunnskapsoppsummering fra FAFO viser at det er vanskelig å fastslå om høyt fravær i skolen er et økende problem. Manglende nasjonal statistikk og ulik begrepsbruk blant forskere er noen av årsakene til kunnskapshullet. Videre finnes det lite forskning som får frem elevstemmene.

3.4.1 Tall for fravær på 10. trinn

Det er imidlertid utarbeidet statistikk og oversikt over fravær på 10. trinn. Når det gjelder landet som helhet, viser tallene for 2024-25 at fraværet fortsetter å øke. Ifølge Utdanningsdirektoratet har elevene på 10. trinn tre fraværsdager og tre fraværstimer *mer* enn før pandemien. Tall fra Ungdataundersøkelsen 2025 viser også at andelen ungdomsskoleelever som svarer at de har skulket skolen er høyere enn før pandemien.

Utdanningsdirektoratet har utarbeidet en oversikt over median dager og enkelttimer fravær. Median er den verdien som deler et datamateriale i to like store deler. Median brukes fordi den gir et riktigere bilde enn gjennomsnittet av hvor mye fravær elevene vanligvis har. Medianen påvirkes ikke like mye som gjennomsnittet av at noen få elever har veldig høyt fravær. Diagrammet er hentet fra Udir.no og viser følende oversikt:

**Regjeringen innførte unntak fra reglene for fraværsføring. I hele eller deler av skoleåret ble fravær som skyltes helsegrunner ikke ført på vitnemålet.*

Hovedfunnene i FAFO-rapporten viser følgende:

- Elevene har typisk ni dager og åtte enkelttimer fravær. Det er én dag og én time mer enn i fjor

- Jentene har typisk én fraværsdag og to fraværstimer mer enn guttene
- Elevenes fravær har en tydelig sammenheng med deres karakterer
- Elevene i Finnmark og Vestfold har flest fraværsdager, mens elevene i Oslo har flest enkelttimer med fravær

Når det gjelder sammenhengen mellom elevenes fravær og karakterer, viser analysen at **jo høyere grunnskolepoeng elevene har, desto færre fraværsdager har de**. Elever med 30 grunnskolepoeng eller lavere har betydelig høyere fravær enn det som er vanlig for elevgruppen samlet. Samtidig er det elever med høyt fravær som oppnår gode karakterer, noe som viser at sammenhengen ikke gjelder for alle elever.

Ser vi på utviklingen av elever fordelt på antall dager fravær, får vi følgende oversikt:

	2018–19	2022–23	2023–24	2024–25
0–5 dager	42,7%	27,8%	27,5%	23,9%
5–10 dager	28,0%	27,7%	27,4%	27,6%
10–15 dager	14,0%	18,8%	18,2%	19,4%
15-20 dager	6,5%	10,5%	10,2%	11,3%
20 dager eller mer	8,9%	15,2%	16,6%	17,8%

Kilde: Udir.no

Trenden med at flere og flere elever har relativt høyt fravær fortsetter. I 2024–25 har nesten 18 prosent av elevene 20 fraværsdager eller mer. Det er mer enn 1 prosentpoeng flere enn i fjor, og dobbelt så mange som før pandemien.

Andelen elever med 0-5 fraværsdager går ned med 4 prosentpoeng, og utgjør nå 24 prosent av elevene. Det er en nedgang på 19 prosentpoeng sammenlignet med før pandemien, skoleåret 2018–19.

Hvordan står det til i Grimstad sammenlignet med landet for øvrig?

Tabell 14.

Her har vi hentet og sammenstilt tall fra Utdanningsdirektoratets rapportportal:

Enhet	2022-23 Median dager	2022-23 Median timer	2023-24 Median dager	2023-24 Median timer	2024-25 Median dager	2024-25 Median timer
Landet	8,0	6,0	8,0	7,0	9,0	8,0
Grimstad	10,0	8,0	10,0	9,0	11,0	9,0

Tabellen viser medianen for antall dager og timer fravær for elever på 10. trinn, slik det er ført på vitnemålet. Vi ser at fraværet blant elever på 10. trinn i Grimstad ligger noe høyere enn landsgjennomsnittet. I 2024-25 hadde Grimstad en median på 11 fraværsdager, sammenlignet med 9 dager for landet som helhet. Også målt i fraværstimer ligger Grimstad høyere, med en median på 9 timer mot 8 timer nasjonalt.

Forskjellen mellom Grimstad og landet har vært relativ stabil de siste tre skoleårene. Grimstad har i alle tre årene hatt høyere medianfravær både når det gjelder antall dager og antall timer. Samtidig viser tallene at fraværet har økt både nasjonalt og i Grimstad i perioden.

3.4.2 Skolefravær som bekymrer

Et skolefravær kan være høyt uten å være bekymringsfullt, og det kan være bekymringsfullt uten å være høyt (Dyngen & Hugaas, 2024).

Skolefravær har mange ulike årsaker, og i tillegg kan det være sammensatte årsaker som gjør bildet komplekst. Når *årsakene* er forskjellige, innebærer det ofte at også *tiltakene* må være forskjellige. Er det omfattende fravær med sammensatte årsaker, er det også påkrevet at tiltakene og tllbakeføringsplan til skolen blir skreddersydd for den aktuelle eleven.

Det er derfor viktig for skolene å ha kunnskap om ulike former for bekymringsfullt skolefravær, og at de klarer å identifisere hva det enkelte fraværet handler om så tidlig som mulig. Dette har vi beskrevet nærmere i *Grimstad kommunes retningslinjer for arbeid med skolenærvær og skolefravær.* Noen ganger kan årsaken til fraværet være knyttet til diagnoser, andre ganger til hjemmeforhold. Det kan også være knyttet til mobbing og læringsmiljø. Forskning har påvist at elever som blir mobbet, har to og en halv gang så stor risiko for skolefravær som andre elever. Denne sammenhengen har vist seg å være sterk på barneskolen, men noe svakere på ungdomsskolen.

Grimstad kommune har hatt et særlig fokus på skolefravær fra skoleåret 2022-23. Da ble retningslinjene for skolenes arbeid med skolenærvær og skolefravær, utarbeidet. Disse ble vedtatt av kommunestyret i februar 2022. Retningslinjene forventes nå å være iverksatt på skolene.

Når det gjelder status for bekymringsfullt skolefravær for skoleåret 2025-26, har skolene gitt tilbakemelding om at det til sammen er 29 elever som har et skolefravær som bekymrer. Dette er et lavere elevtall enn de foregående skoleår.

Kommunens plan for forebyggende arbeid - særlig rettet mot risikoutsatte barn og unge, er en overordnet plan for hele kommunen. Den gir retning til hvordan skolene både skal jobbe med å forebygge skolefravær i tillegg til å lykkes med tidlig innsats.

I dette avsnittet har vi sett at:

- **Fraværet blant elever på 10. trinn har økt de siste årene**, både nasjonalt og i Grimstad. I 2024–25 hadde elevene i Grimstad en median på **11 fraværsdager og 9 fraværstimer**, mot henholdsvis 9 dager og 8 timer på landsbasis
- **Andelen elever med høyt fravær øker.** I 2024–25 hadde nesten **18 prosent** av elevene 20 fraværsdager eller mer, mens andelen med 0–5 fraværsdager var **24 prosent**
- **Grimstad har hatt høyere medianfravær enn landet de siste tre skoleårene**, både når det gjelder fraværsdager og fraværstimer. Forskjellen har vært relativt stabil
- **Det finnes ikke sikre nasjonale tall for omfanget eller utviklingen av bekymringsfullt skolefravær.** Ulik begrepsbruk og mangel på nasjonal statistikk gjør det vanskelig å sammenligne utviklingen over tid og mellom kommuner
- **Grimstad har en egen retningslinje for arbeid med skolenærvær og skolefravær**, hvor det også er definert noen begreper. Retningslinjen legger til grunn at fravær skal følges opp fra første dag, og at årsakene til fraværet må undersøkes
- I oktober 2026 ga skolene tilbakemelding om at det er 29 elever som har et fravær som gir grunnlag for bekymring

Oppfølgingspunkter i kommende periode:

- Sikre felles forståelse av begrepene for fravær
- Sikre god bruk av retningslinjene for skolenærvær og skolefravær

3.5 Resultater i ferdigheter og fag

Resultatene skal danne grunnlag for underveisvurdering og sluttvurdering i alle fag. Resultatene som elevene får underveis i skoleløpet, skal også danne grunnlag for å tilpasse opplæringen og således øke læringsutbyttet.

I dette avsnittet om skoleresultater, vil vi inkludere nasjonale prøver, standpunktkarakterer og eksamensresultater.

Nasjonale prøver

Formålet med nasjonale prøver er å gi skolene kunnskap om elevene sine grunnleggende ferdigheter i lesing, regning og engelsk. Informasjonen fra prøvene skal danne grunnlag for underveisvurdering og kvalitetsutvikling på alle nivå i skolesystemet:

- Lærerne skal bruke resultata for å følge opp elevene sine og i arbeidet med underveisvurdering og tilpasset opplæring
- Kommuner og skoler skal bruke resultatene som grunnlag for kvalitetsutvikling i opplæringen
- Forskere kan søke om å få utlevert resultat fra nasjonale prøver til bruk i forsking.

Prøvene og resultatene gir informasjon om enkeltelever, grupper, trinn og skoler, som lærere og skoleeiere trenger for å utvikle skolen videre. Resultatene fra de nasjonale prøvene gir et avgrenset bilde av de ferdighetene og den kompetansen elevene har. En må derfor alltid se resultatene i sammenheng med annen relevant informasjon en har om skolen, kommunen og elevene.

Fra 2022 startet målingen av utviklingen over tid på nytt fordi nasjonale prøver er laget etter nytt læreplanverk og elevene gjennomfører prøvene i et nytt gjennomføringssystem. I presentasjonen under, ser vi derfor hovedsakelig nærmere på utviklingen i fag og ferdigheter på årets elevkull, med sammenligninger til fjorårets kull. Resultatene er hentet fra Utdanningsdirektoratets analysebrett for statistikk - skole.

Diagram 10. Nasjonale prøver 5. trinn, prosentfordeling på mestringsnivå, 2025-26, Grimstad

På 5. trinn har nasjonale prøver tre mestringsnivåer der mestringsnivå 3 er best. Oversikten viser begge kjønn.

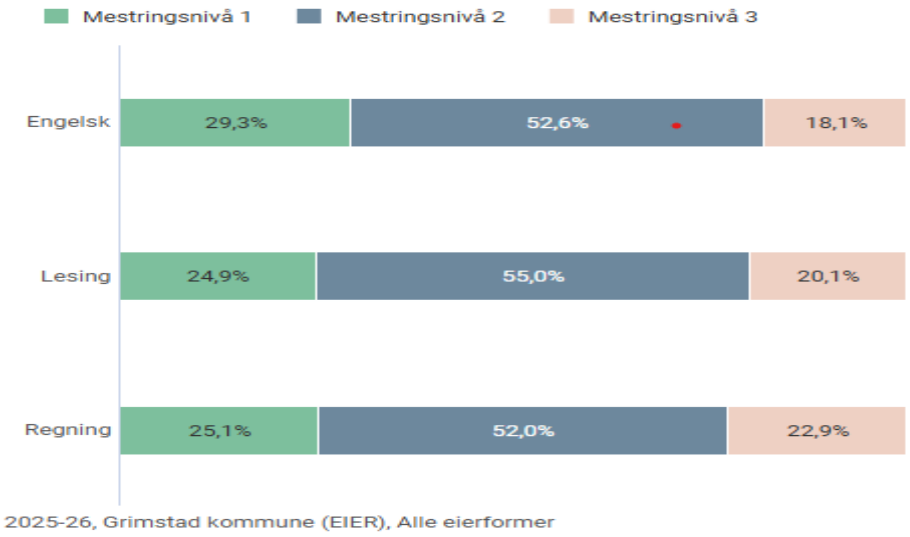
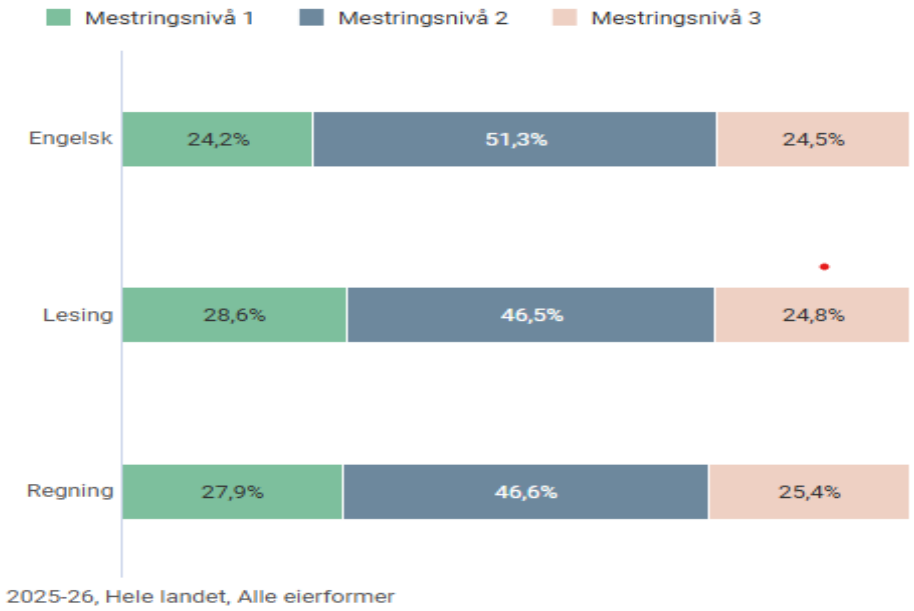

Diagram 11. Nasjonale prøver 5. trinn, hele landet, 2025-26

Resultatene fra nasjonale prøver (NP) på 5. trinn viser at Grimstad i 2025-26 har en større andel elever på mestringsnivå 2 enn landet som helhet i alle tre prøvene. I lesing og regning er andelen på mestringsnivå 1 lavere enn på landsbasis, mens andelen på nivå 3 også er noe lavere. I engelsk har Grimstad en større andel på nivå 1 og en lavere andel på nivå 3 enn landet.

Sammenlignet med 2024-25 er det tydelig endring for Grimstad i regning, med en reduksjon i andelen på mestringsnivå 1 fra 32,2 til 25,1 prosent og en økning på nivå 3 fra 17,4 til 22,9 prosent. I engelsk har andelen på nivå 2 økt fra 42,8 til 52,6 prosent, samtidig som andelen på nivå 3 er redusert. I lesing har vært en forskyvning fra mestringsnivå 3 til nivå 1 og 2, og andelen på nivå 3 er redusert fra 23,1 til 20,1 prosent.

Samlet sett viser resultatene at 2025-26-kullet på 5. trinn har en stor andel elever på mestringsnivå 2 i alle tre fagområdene. Sammenlignet med fjoråret er utviklingen særlig positiv i regning, mens lesing viser en noe større andel elever på nivå 1 og 2 og færre på nivå 3.

Diagram 12. Nasjonale prøver, 8. trinn, Grimstad, 2025-26

Elevene på ungdomsskolen har prøver i samme emner som elevene på barneskolen, men de er inndelt i fem mestringsnivåer, og gir dermed en mer detaljert informasjon om mestringsnivå. Det gjennomføres nasjonale prøver på både 8. trinn og 9. trinn. I denne tilstandsrapporten presenteres resultatene på 8. trinn.

På 8. trinn har nasjonale prøver fem mestringsnivå der 5 er best. Oversikten viser begge kjønn.

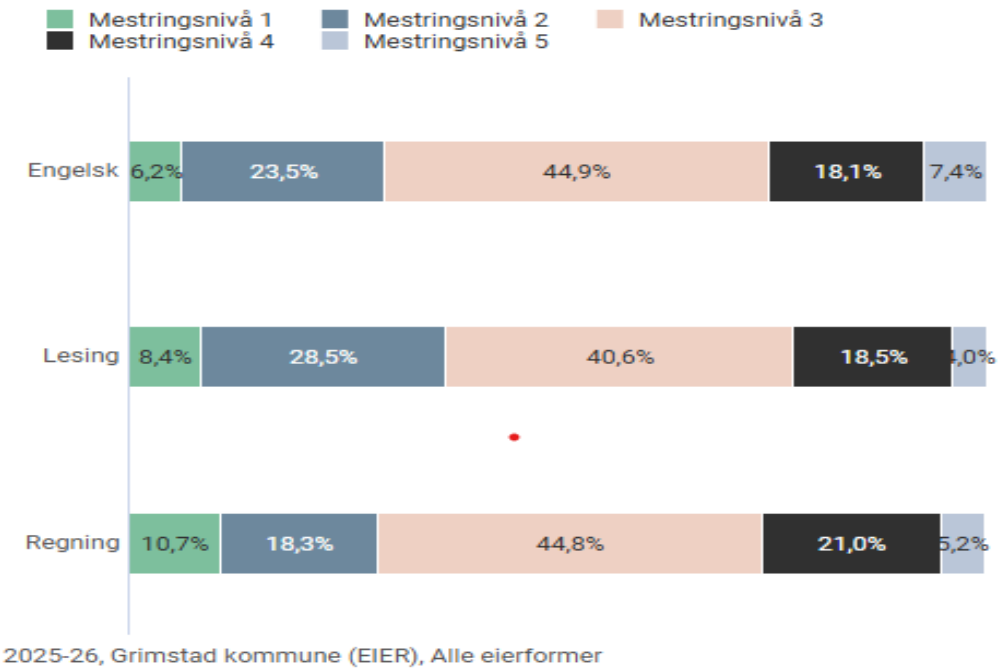
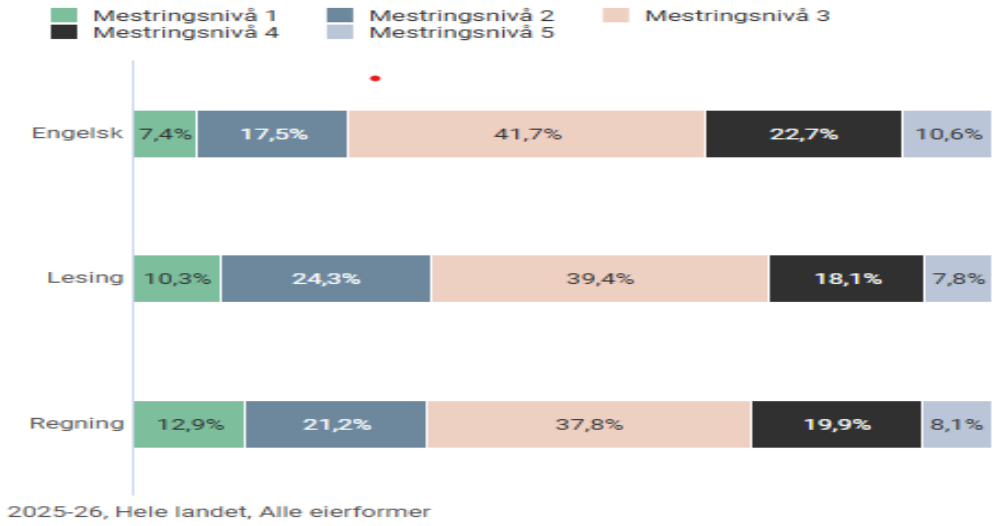

Diagram 13. Nasjonale prøver, 8. trinn, hele landet, 2025-26

Resultatene fra nasjonale prøver på 8. trinn viser at Grimstad i 2025-26 har en større andel elever på mestringsnivå 2 og 3 enn landet som helhet i alle tre prøvene. Samtidig er andelen elever på de to høyeste mestringsnivåene (4 og 5) lavere enn landsbasis. Andelen på de laveste mestringsnivåene 1 og 2 er samlet sett lavere enn landsgjennomsnittet i engelsk og regning, mens forskjellen er mindre i lesing.

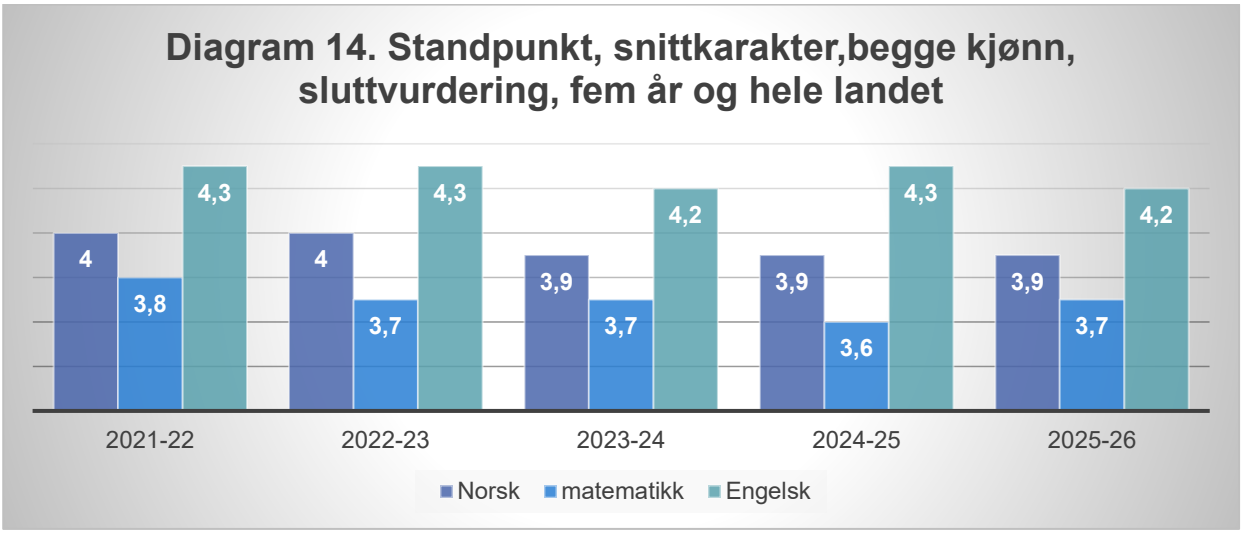
Sammenlignet med 2024-25 har det vært en forskyvning fra høyere til lavere nivå - mot mestringsnivå 2 og 3 i engelsk og regning. I engelsk har andelen på nivå 2 økt fra 16,9 til 23,5 prosent og på nivå 3 fra 41,1 til 44,9 prosent, mens andelen på nivå 5 er redusert. I regning har andelen på nivå 3 økt fra 37,9 til 44,8 prosent, samtidig som andelen på nivå 5 er redusert. I lesing er endringen særlig tydelig ved at andelen på nivå 2 har økt fra 19,2 til 28,5 prosent, mens andelen på nivå 5 har gått ned fra 12,1 til 4,0 prosent.

Samlet sett viser resultatene at 8. trinns-kullet i Grimstad har en stor andel elever på mestringsnivå 2 og 3, men en lavere andel på de to høyeste mestringsnivåene enn landet som helhet. Sammenlignet med fjoråret har det vært en tydelig forskyvning fra de høyeste nivåene mot nivå 2 og 3.

Standpunkt 10. trinn

Standpunktkarakterer, sammen med karakterer for eksamen, utgjør *sluttvurderingen* i grunnskolen (i motsetning til underveisvurdering). Vurderingen gir informasjon om kompetansen elevene har oppnådd i faget når de går ut av grunnskolen, og den skal ta utgangspunkt i målene i læreplanverket. Karakterskalaen er 1-6, med 6 som beste karakter.

Standpunktkarakterer for landet for øvrig

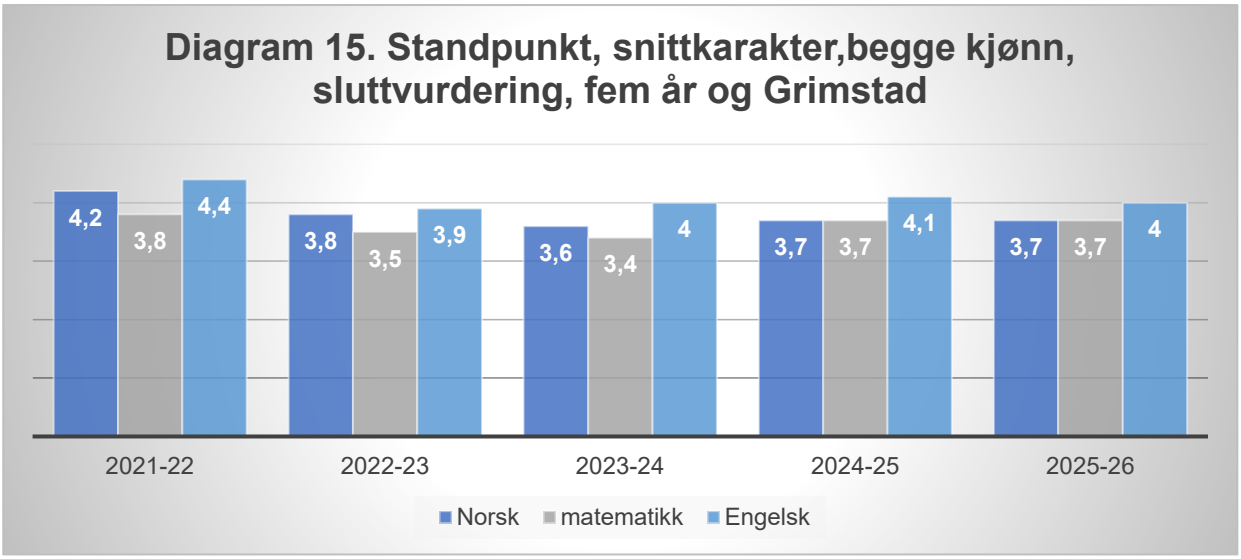

På landsbasis har gjennomsnittlig standpunktkarakterer vært relativt stabilt gjennom perioden 2021-22 til 2025-26. Norsk ligger på 4,0 i 2021-22 og 2022-23, før gjennomsnittet synker til 3,9 de tre siste skoleårene. I matematikk har gjennomsnittet gått noe mer ned, fra 3,8 i 2021-22 til 3,7 i 2022-23 og 2025-26, med en ytterligere nedgang til 3,6 i 2024-25.

Engelsk har gjennomgående de høyeste standpunktkarakterene. Gjennomsnittet var 4,3 i 2021-22 og 2022-23, sank til 4,2 i 2023-24, økte igjen til 4,3 i 2024-25 og endte på 4,2 i 2025-26.

Samlet viser tallene en svakt nedadgående utvikling i norsk og matematikk, mens engelsk har holdt seg mer stabilt gjennom perioden. Matematikk har samtidig gjennomgående det laveste gjennomsnittet av de tre fagene.

Standpunkt snittkarakter for Grimstad

Standpunktkarakterene i Grimstad viser en nedgang i gjennomsnittskarakterene fra 2021-22 til 2023-24, særlig i norsk og matematikk. De siste to skoleårene har resultatene vært mer stabile. I 2025-26 er gjennomsnittskarakteren 3,7 i norsk og matematikk, mens den er 4,0 i engelsk.

Sammenlignet med landet ligger Grimstad i 2025-26 0,2 karakterpoeng under landsgjennomsnittet i både norsk og engelsk, mens matematikk ligger på samme nivå som landet. Landsgjennomsnittet er henholdsvis 3,9 i norsk, 3,7 i matematikk og 4,2 i engelsk.

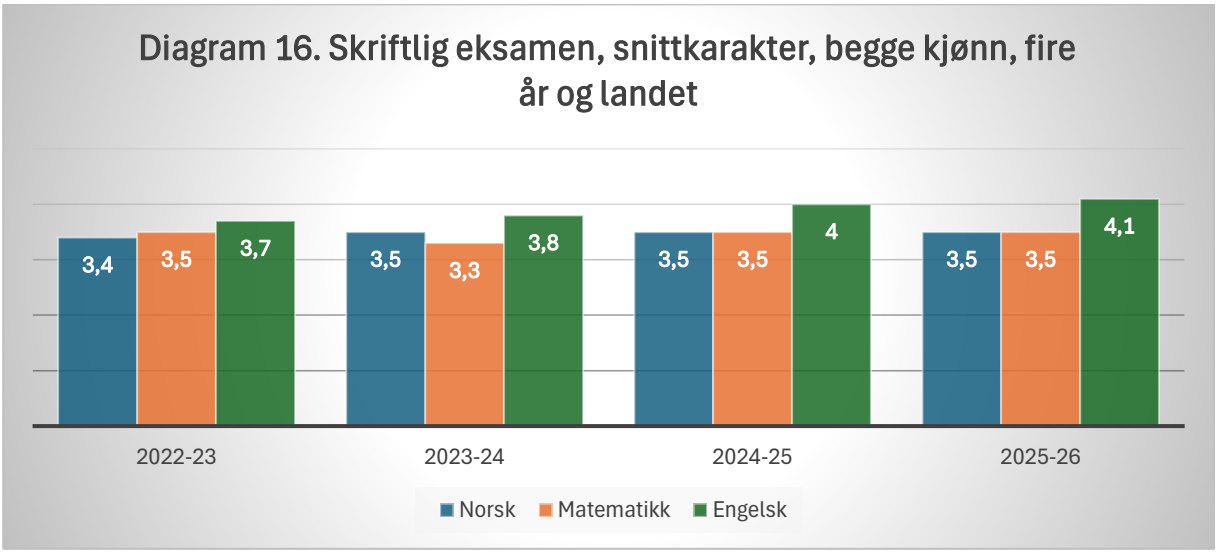
Ser vi på hele femårsperioden, har Grimstad gjennomgående ligget under landsgjennomsnittet i norsk, mens forskjellene i matematikk og engelsk har variert mellom skoleårene. Grimstad hadde blant annet samme nivå som landet i matematikk i 2021-22 og 2025-26, og lå over landsgjennomsnittet i engelsk i 2021-22.

Samlet sett viser utviklingen at Grimstad de siste to årene har hatt relativt stabile standpunktkarakterer, men at kommunen fortsatt ligger noe under landsgjennomsnittet i norsk og engelsk.

Eksamen 10. trinn

Våren 2022 var det siste semesteret hvor eksamen ble avlyst på grunn av pandemien, så diagram 17 og 18 inkluderer kun høst 2022, foruten de to etterfølgende skoleår.

Snittkarakter for skriftlig eksamen – landet for øvrig

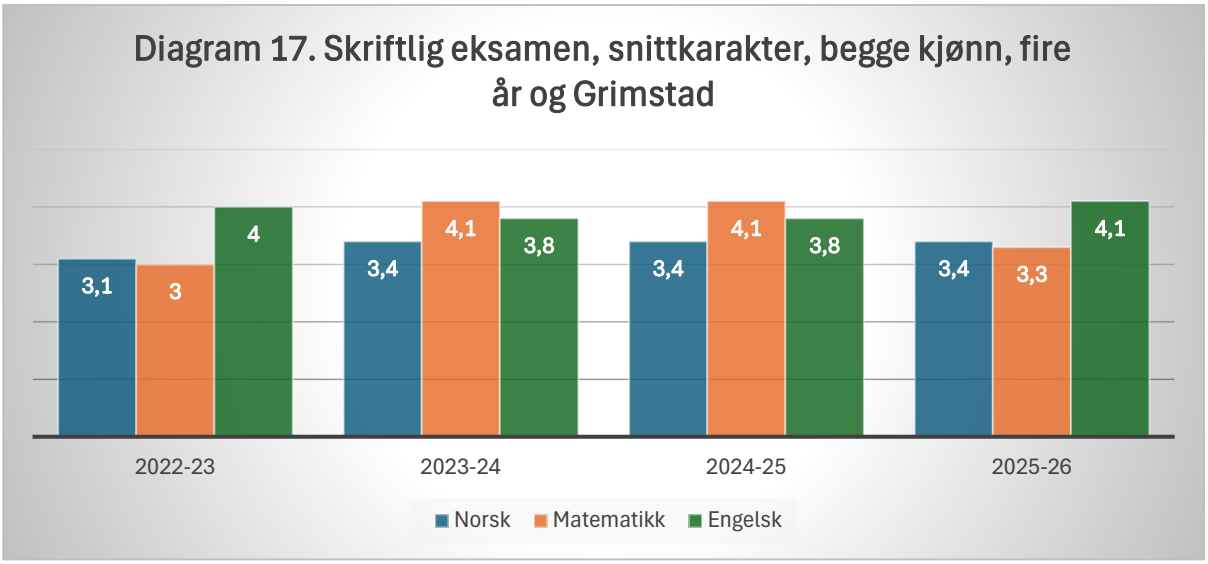

I perioden 2022-23 til 2025-26 har gjennomsnittskarakterene på skriftlig eksamen på landsbasis vært relativt stabile. Norsk ligger på 3,4-3,5 gjennom perioden, mens matematikk varierer mellom 3,3-3,5. Engelsk har gjennomgående de høyeste gjennomsnittskarakteren, og øker fra 3,7 i 2022-23 til 4,1 i 2025-26.

Det siste skoleåret er gjennomsnittskarakteren 3,5 i både norsk og matematikk, mens engelsk har en gjennomsnittskarakter å¨4,1. Utviklingen viser dermed særlig en positiv endring i engelsk, mens resultatene i norsk og matematikk har vært mer stabile.

Samlet sett viser tallene at engelsk skiller seg ut med høyere eksamenskarakterer og en økning gjennom perioden, mens norsk og matematikk har hatt små variasjoner.

Snittkarakter for skriftlig eksamen – Grimstad

Gjennomsnittskarakterene på skriftlig eksamen i Grimstad varierer mer mellom skoleårene enn landsgjennomsnittet. Norsk ligger relativt stabilt på 3,1-3,4, mens matematikk varierer fra 3,0-4,1. Engelsk har gjennomgående de høyeste resultatene, med karakterer mellom 3,8 og 4,1.

I 2025-26 er gjennomsnittskarakteren 3,4 i norsk, 3,3 i matematikk og 4,1 i engelsk. Sammenlignet med landet ligger Grimstad noe under i norsk og matematikk, mens engelsk er på samme nivå som landsgjennomsnittet.

Ser vi på hele perioden, har Grimstad særlig hatt høyere resultater enn landet i matematikk i 2023-24 og 2024-25. Samtidig har matematikk hatt større variasjon fra år til år i Grimstad enn på landsbasis. I engelsk har Grimstad ligget på eller over landsgjennomsnittet i alle de fire skoleårene.

Samlet sett viser resultatene at engelsk er faget hvor Grimstad gjennomgående har sterke eksamensresultater sammenlignet med landet. Norsk ligger noe under landsgjennomsnittet, mens matematikk viser større variasjon mellom år.

I dette avsnittet har vi sett at:

- På **5. trinn** har Grimstad en stor andel elever på mestringsnivå 2 i alle tre prøvene. Sammenlignet med landet er andelen på nivå 2 høyere i Grimstad, mens andelen på høyeste nivå er lavere. Sammenlignet med fjoråret er utviklingen særlig positiv i regning
- På **8. trinn** har Grimstad også en stor andel elever på mestringsnivå 2 og 3. Samlet er andelen på de to høyeste nivåene lavere enn på landsbasis. Sammenlignet med fjoråret har det vært en forskyvning mot nivå 2 og 3, særlig i engelsk og matematikk
- **Standpunktkarakterene i Grimstad har vært stabile de to siste skoleårene.** I 2025–26 ligger Grimstad under landsgjennomsnittet i norsk og engelsk, mens matematikk ligger på samme nivå som landet. Samtidig har matematikk økt fra 3,4 i 2023-24 til 3,7 i 2025-26
- På landsbasis har standpunktkarakterene vært relativt stabile gjennom femårsperioden, med en **svak nedgang i norsk og matematikk**, mens engelsk har holdt seg mer stabilt
- **Eksamensresultatene i Grimstad varierer mer mellom skoleårene enn de nasjonale resultatene**, særlig i matematikk. I 2025–26 ligger Grimstad noe under landet i norsk og matematikk, mens engelsk ligger på samme nivå som landsgjennomsnittet.
- **Engelsk skiller seg ut med de høyeste resultatene** i Grimstad, både i standpunkt og skriftlig eksamen. I 2025-26 ligger engelsk på 4,0 i standpunkt og 4,1 på eksamen, og eksamensresultatet er på samme nivå som landet
- Samlet viser resultatene **variasjon mellom fag, trinn og vurderingsform**, og utviklingen fra ett år til et annet er ikke entydig. Resultatene må derfor ses i sammenheng med annen informasjon om elevenes læringsutbytte

Oppfølgingspunkter i kommende periode:

- Analysere resultatene på nasjonale prøver på barnetrinnet for å sette inn tiltak
- Analysere resultatene på nasjonale prøver på ungdomstrinnet for å sette inn tiltak og identifisere tiltak som kan ha hatt positiv virkning
- Analysere standpunktkarakterer og eksamenskarakterer med tanke på bedre samsvar og bedre resultater

3.6 Skolebidragsindikatorene

Hva er skolebidragsindikatorer?

Hver elev som begynner på en grunnskole, har med seg mange forutsetninger som påvirker resultatene han eller hun får. Det er derfor uklart hva vi kan tilskrive skolens innsats. For hva betyr egentlig lærernes evne til å formidle fag og motivere elevene, og skolens arbeid med læringsmiljøet og tilpasset opplæring, for elevenes resultater? Det er nettopp skolens innsats skolebidragsindikatorene forsøker å vise.

For å kunne måle skolens bidrag, må vi skille ut den delen av læringsresultatet som skyldes de forutsetningene elevene har med seg. Skolebidraget kontrolleres derfor for tidligere elevprestasjoner. I tillegg kontrolleres det for foreldrebakgrunn (foreldrenes utdanningsnivå, husholdningsinntekt og elevenes innvandringsbakgrunn).

Skolebidragsindikatorene gir ingen forklaring på hvorfor bidraget er som det er. De må ses i sammenheng med lokalt kunnskapsgrunnlag og annen tilgjengelig informasjon om skolens tilstand, som læringsresultater og læringsmiljø.

Indikatorene skal brukes i det lokale arbeidet med skoler, og må ses i sammenheng med annen informasjon om skolen. Dersom skolens bidrag er likt med landsgjennomsnittet, er skolebidraget lik null.

Skolebidragene

En positiv verdi indikerer at skolen bidrar mer enn landssnittet, mens en negativ verdi indikerer at skolen bidrar mindre enn landssnittet. En negativ verdi betyr altså ikke at skolen bidrar negativt til elevenes resultater, men at bidraget er lavere enn landssnittet. Skolebidrag er altså en relativ størrelse, hvor alle skolene måles mot et landssnitt. Merk at det knyttes noe grad av usikkerhet til tallene, spesielt i forhold til små skoler.

Hovedfunn nasjonalt – skolebidrag 2024 + 2025

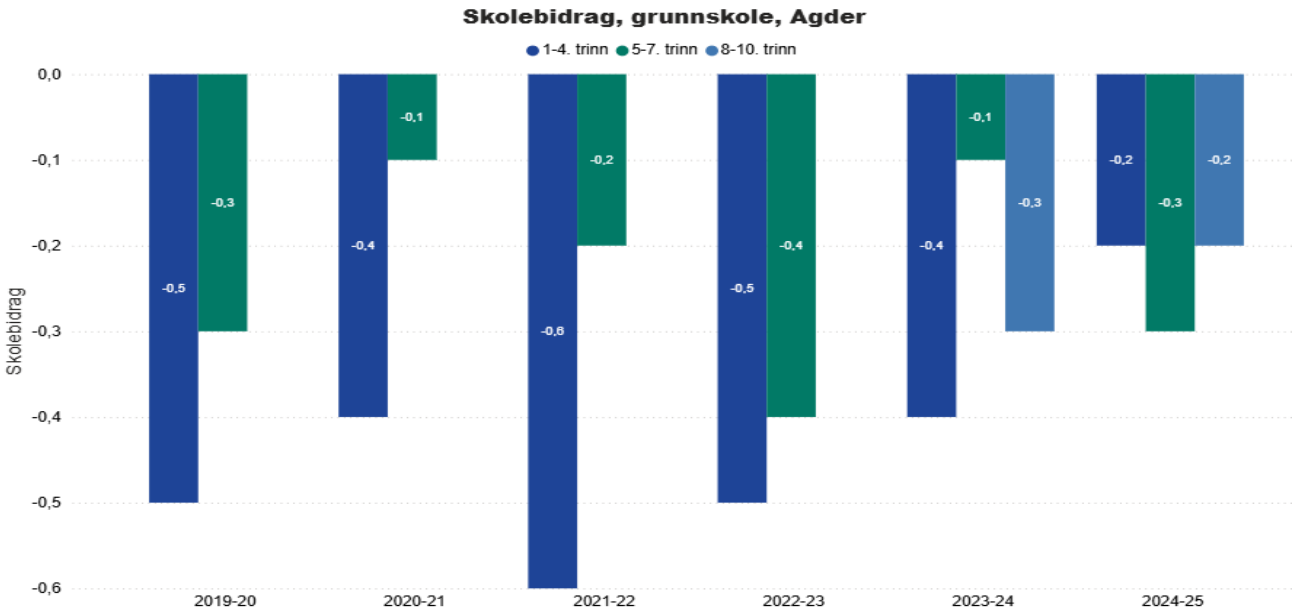
- Én av fem skoler har et skolebidrag som ligger lavere landsgjennomsnittet
- For rundt to av tre skoler er skolebidraget ikke tydelig forskjellig fra landsgjennomsnittet
- Oslo har flest skoler som bidrar mer enn landsgjennomsnittet, og færrest skoler som bidrar mindre, både på barne- og ungdomstrinnet
- Blant de ti største kommunene er det kun Oslo og Bærum som har et skolebidrag som er tydelig høyere (signifikant høyere) enn landsgjennomsnittet på både barne- og ungdomstrinnet

Tabell 15. Hvordan skolene nasjonalt fordeler seg på de tre kategoriene

2024+2025	***Høyere enn landsgjennomsnittet***	***Omtrent som landsgjennomsnittet***	***Lavere enn landsgjennomsnittet***
1.–4. trinn	16 %	65 %	19 %
5.–7. trinn	15 %	65 %	20 %
8.–10. trinn	16 %	63 %	21 %

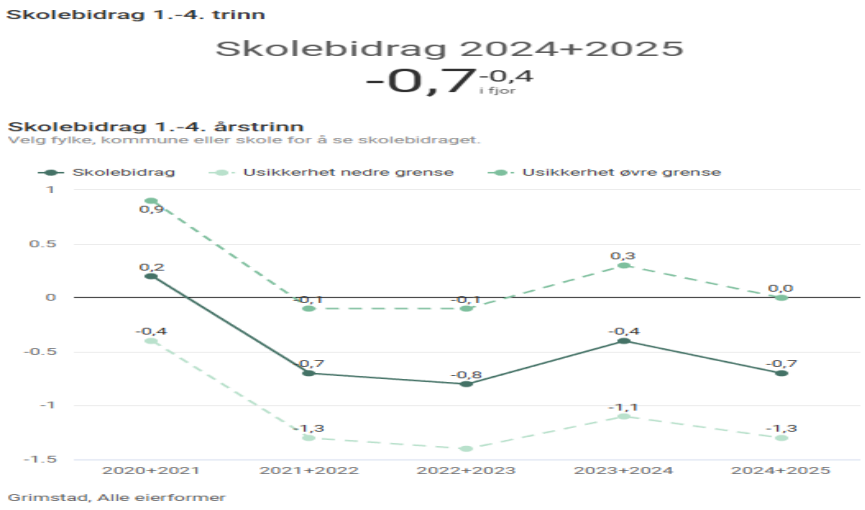
Skolebidraget i Agder ligger lavere enn landsgjennomsnittet på alle trinn i 2024–25. Utviklingen varierer mellom trinnene. På 1.–4. trinn har indikatoren bedret seg siden 2021–22, mens utviklingen på 5.–7. trinn har variert. På 8.–10. trinn har indikatoren bedret seg noe fra 2023–24 til 2024–25:

Diagram 18. Skolebidrag for Agder

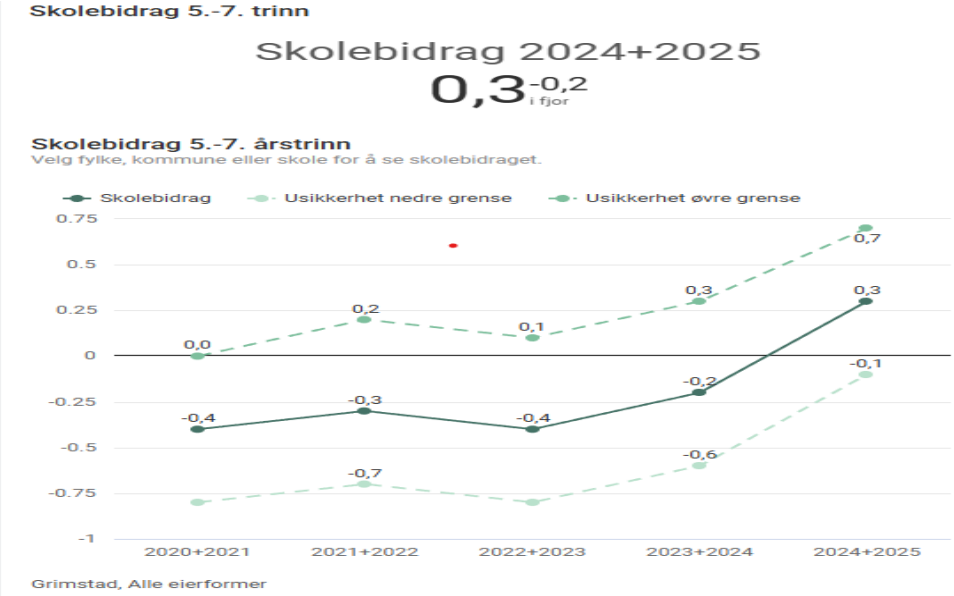
De tre siste årene har Udir utarbeidet skolebidrag også for 8.-10. trinn, og vi presenterer derfor 3 diagrammer i tilstandsrapporten. Vi ser at skolebidraget i Grimstad varierer mellom årstrinnene. På 5.–7. trinn ligger Grimstad over landsgjennomsnittet i 2024–25, mens 1.–4. og 8.–10. trinn ligger under. Her presenterer vi resultatene som linjediagram:

Diagram 19. Skolebidrag for Grimstad, 1.-4. trinn

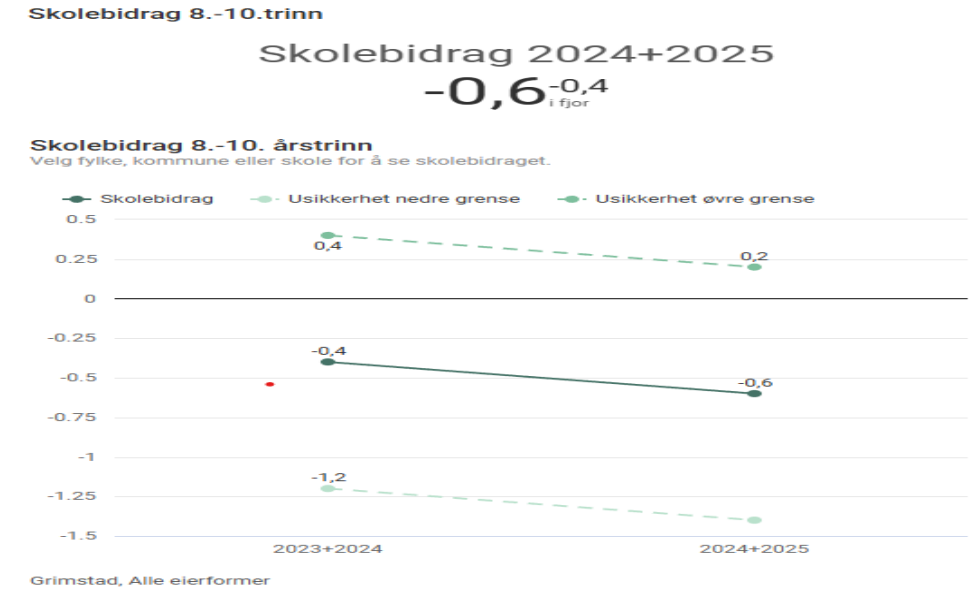
Skolebidraget på 1.-4. trinn i Grimstad har variert de siste årene. Etter en nedgang til -0,8 i 2022-23 har det vært en positiv utvikling, og skolebidraget er i 2024-25 på -0,7. Grimstad ligger likevel under landsgjennomsnittet og også lavere enn Agder samlet, som har et skolebidrag på -0,2 dette året.

Diagram 20. Skolebidrag for Grimstad, 5.-7. trinn

På 5.-7. trinn ser vi en tydelig positiv utvikling. Etter et skolebidrag på -0,4 i 2022-23 og -0,2 i 2023-24, er bidraget i 2024-25 på 0,3, og ligger dermed over landsgjennomsnittet. Grimstad ligger dermed også over Agder samlet på mellomtrinnet. Det er usikkert hva denne positive utviklingen skyldes, og er noe vi vil se nærmere på.

Diagram 21. Skolebidrag for Grimstad, 8.-10. trinn

For 8.-10. trinn har Udir kun beregnet skolebidrag for de tre siste skoleårene. Grimstads skolebidrag har gått fra -0,4 i 2023-24 til -0,6 i 2024-25, og ligger dermed lavere enn både landsgjennomsnittet og Agder som helhet.

Samlet viser tallene en særlig positiv utvikling på 5.-7. trinn, mens skolebidraget på 1.-4. trinn og 8.-10. trinn fortsatt ligger lavere enn landsgjennomsnittet. Bildet bør ses i sammenheng med at også Agder samlet ligger lavere enn landsgjennomsnittet, men har hatt en positiv utvikling de siste årene.

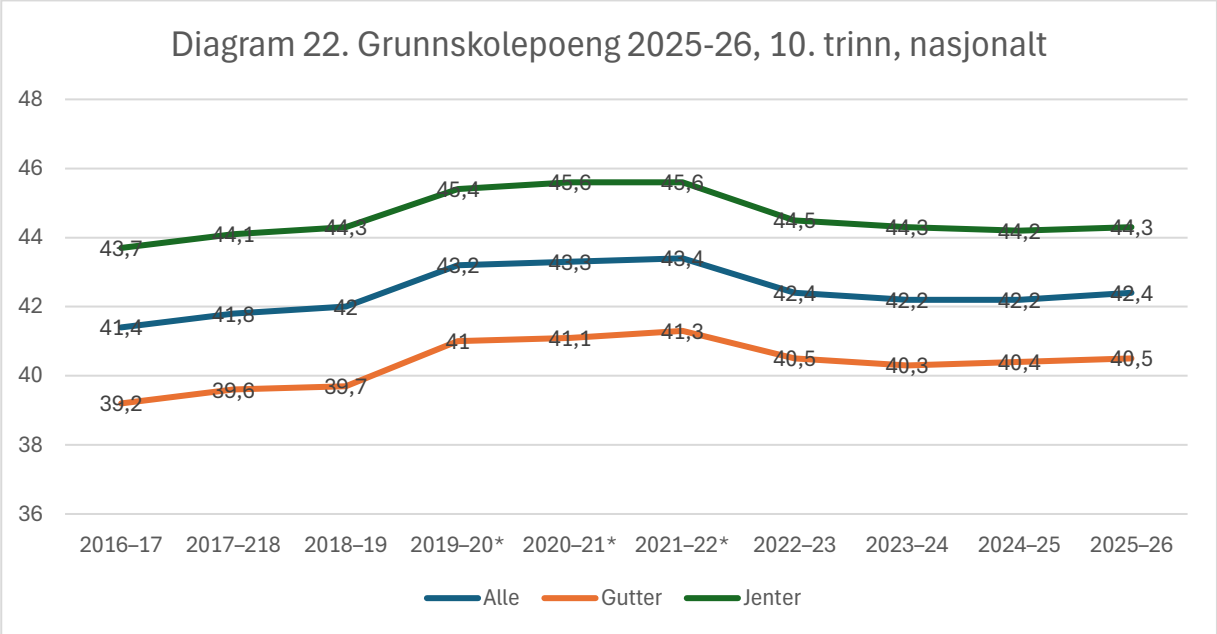
Det er ikke mulig å peke på én bestemt forklaring på forskjellene i skolebidrag. Resultatene må ses i sammenheng med annen informasjon om skolene, blant annet læringsresultater, læringsmiljø og det lokale kunnskapsgrunnlaget. Videre arbeid med kvalitetsutvikling og kvalitetsoppfølging kan bidra til å identifisere områder der det er behov for nærmere oppfølging og utvikling.

3.7 Grunnskolepoeng

Grunnskolepoeng er et samlet mål for elevenes karakterer ved avslutningen av 10. trinn, og danner grunnlag for opptak til videregående skole. Det er en sterk sammenheng mellom grunnskolepoeng og sannsynligheten for å fullføre videregående opplæring.

Grunnskolepoeng regnes ut ved at alle avsluttede karakterer som føres på vitnemålet, legges sammen og deles på antall karakterer slik at en får et gjennomsnitt. Deretter ganges gjennomsnittet med 10. Standpunktkarakterer og eksamenskarakterer inngår i elevenes sluttvurdering og skal gi informasjon om elevens kompetanse ved avslutning av grunnopplæringen.

Gjennomsnittlig grunnskolepoeng nasjonalt

Kilde: Udir.no

Årets avgangselever har i snitt 42,4 grunnskolepoeng. Det er 0,2 poeng mer enn fjorårets kull.

Av diagrammet ser vi at grunnskolepoengene for 2025-26 nasjonalt er på 42,4 (begge kjønn). Elevenes gjennomsnittlige grunnskolepoeng har økt over tid fordi elevkullene har fått høyere og høyere karakterer i en rekke fag. Til sammenligning fikk årets avgangskull ett helt grunnskolepoeng mer enn kullet som gikk ut av grunnskolen i 2017.

Jentene har i snitt 3,8 flere grunnskolepoeng enn guttene, slik som i fjor. De siste ti årene har guttenes gjennomsnittlige grunnskolepoeng økt mer enn jentenes, med en økning på henholdsvis 1,3 og 0,6 poeng.

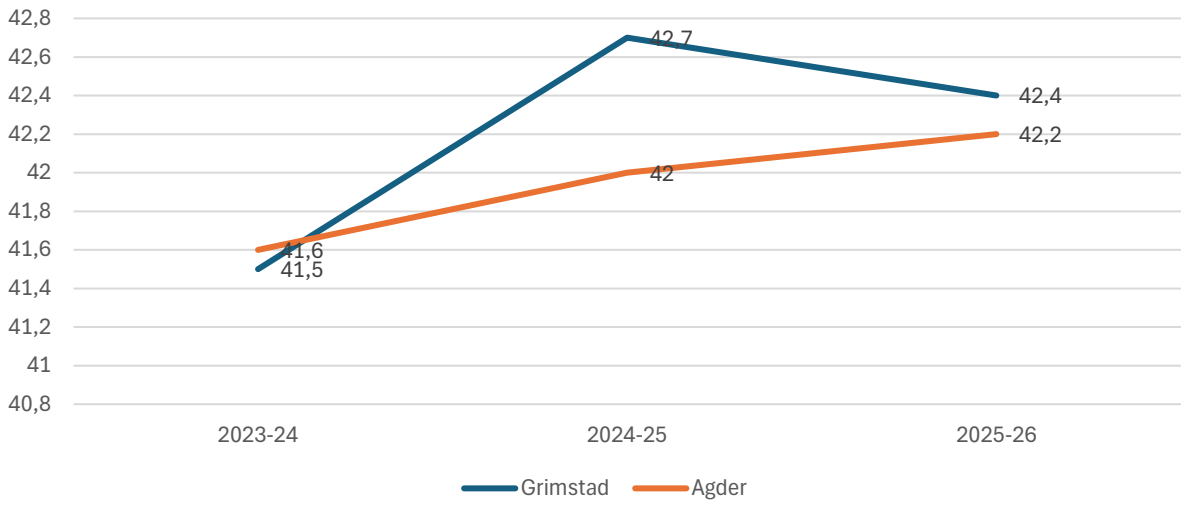
Elevene i Oslo har høyest snitt med 44,5 poeng, mens elevene i Vestfold har lavest snitt med 41,1 poeng.

Til orientering kan det nevnes at det er tre skoleår (markert med stjerne) hvor eksamen ble avlyst for elevene på grunn av pandemien. Sluttvurderingen for disse årene ble derfor kun basert på elevenes standpunktkarakter. Fordi standpunktkarakterene gjennomgående er høyere enn eksamenskarakterene, ble grunnskolepoengene høyere disse skoleårene når eksamenskarakterene ikke inngikk i regnestykket. Det er derfor ikke naturlig å la disse skoleårene inngå i sammenligningsgrunnlaget.

Grimstad og Agder

På grunn av de spesielle forholdene knyttet til pandemi-perioden, er det kanskje mest interessant å se på utviklingen de tre siste skoleårene:

Diagram 23. Grunnskolepoeng, 2025-26, 10. trinn, Grimstad og Agder, alle eierformer

Grimstad har de siste tre skoleårene hatt en høyere gjennomsnittlig grunnskolepoengsum enn Agder. Etter en tydelig økning fra 41,5 poeng i 2023-24 til 42,7 poeng i 2024-25, gikk resultatene noe tilbake i 2025-26, til 42,4 poeng. Til tross for nedgangen er årets resultat fortsatt høyere enn i 2023-24.

Agder har hatt en jevn økning i perioden, fra 41,6 poeng i 2023-24 til 42,2 poeng i 2025-26. Grimstads resultater i 2025-26 ligger dermed 0,2 poeng over gjennomsnittet for Agder og på samme nivå som landsgjennomsnittet på 42,4 poeng.

Tallene omfatter elever i alle eierformer. I Grimstad varierer resultatene mellom skolene. Drottningborg ungdomsskole har høyest gjennomsnittlig grunnskolepoeng med 43,9 poeng, og bidrar dermed til å trekke kommunens samlede resultat opp. Dette var også situasjonen i skoleåret 2023-24 og 2024-25.

Tabell 16. Grunnskolepoeng fordelt på kjønn, Grimstad, alle eierformer

Grunnskolepoeng, alle eierformer, gjennomsnitt, fordelt på kjønn, Grimstad	2023-24	2024-25	2025-26
Jenter	43,2	44,9	**44,3**
Gutter	39,8	40,2	**40,7**

Det er tydelige forskjeller i grunnskolepoeng mellom jenter og gutter i Grimstad. I 2025-26 hadde jentene i gjennomsnitt 44,3 grunnskolepoeng, mens guttene hadde 40,7 poeng. Forskjellen var dermed 3,6 poeng.

Jentenes resultater har variert de siste tre skoleårene, fra 43,2 poeng i 2023-24 til 44,9 poeng i 2024-25, før de gikk noe tilbake til 44,3 poeng i 2025-26. Guttene har hatt en jevnere utvikling, med en økning fra 39,8 poeng i 2023-24 til 40,7 poeng i 2025-26.

På landsbasis i 2025-26 var gjennomsnittet 44,3 poeng for jenter og 40,5 poeng for gutter. Jentene i Grimstad ligger dermed på samme nivå som landsgjennomsnittet, mens guttene ligger 0,2 poeng over. Kjønnsforskjellene i Grimstad er samtidig noe mindre enn på landsbasis, der forskjellen var 3,8 poeng.

3.7 Gjennomføring av videregående skole

Fullført og bestått videregående opplæring (VGO) er en av de viktigste forutsetningene for å delta i arbeids- og samfunnslivet og for å unngå utenforskap både i dagens og i fremtidens samfunn. Utdanning og kvalifisering er også en viktig faktor for integrering.

Gjennomføring baseres i norsk statistikk på **fem år** etter påbegynt Vg1 for studieforberedende og **seks år** etter påbegynt Vg1 for yrkesfag. Gjennomføring viser til andelen som har fullført og bestått med yrkes- eller studiekompetanse. Vi finner tall på gjennomføring av VGO fra Statistisk sentralbyrå (SSB):

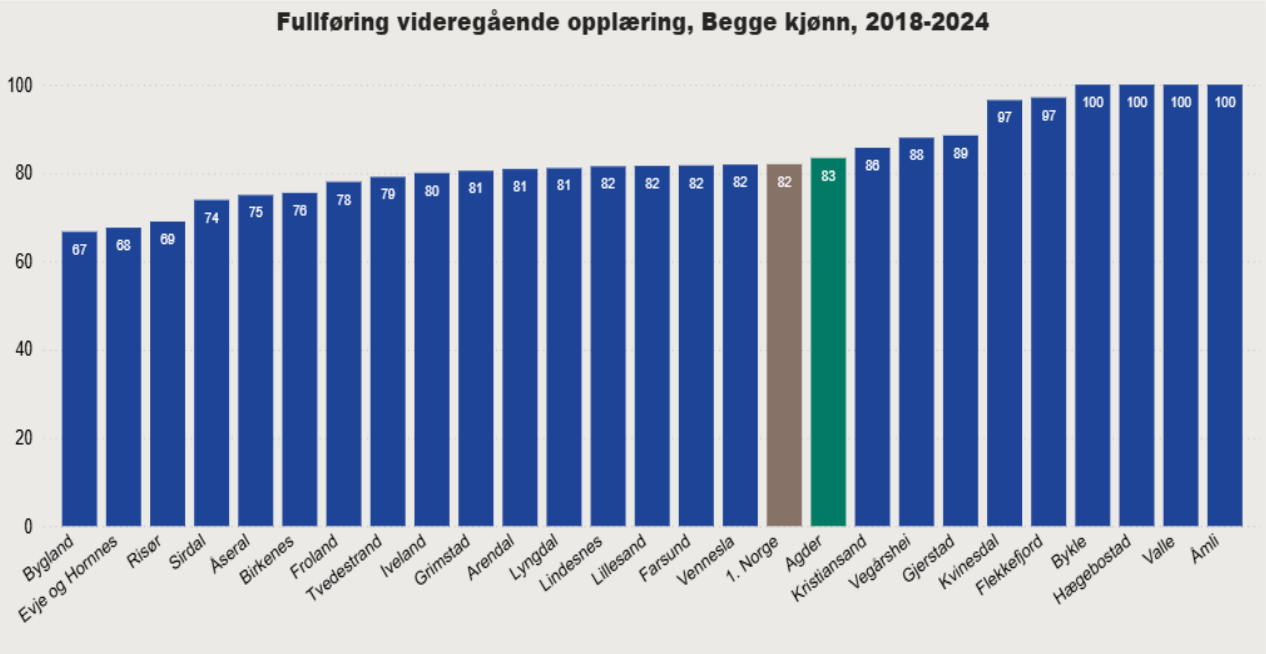
For Grimstad viser de siste tilgjengelige kommunetallene at **81 prosent** av 2018-kullet hadde fullført videregående opplæring innen fem/seks år. Dette var en nedgang fra 82,6 prosent for 2017-kullet, og Grimstad lå 2,9 prosentpoeng under Agder, som hadde en gjennomføringsgrad på 83,4 prosent.

På landsbasis viser de nyeste tallene fra SSB at **81,8 prosent** av 2019-kullet hadde fullført videregående opplæring innen fem/seks år. Dette er en liten nedgang fra 82,0 prosent for 2018-kullet.

Det er foreløpig ikke publisert nye kommunetall for Grimstad for 2019-kullet. Det siste tilgjengelige tallet for Grimstad er derfor fortsatt 81 prosent. Det nye tallet for landet på 81,8 prosent gir oss likevel en indikasjon på hva vi kan forvente på kommunenivå.

Vi vil presentere de nyeste tallene i neste års tilstandsrapport. I mellomtiden inntar vi fjorårets oversikt og kommentarer over kommunene i Agder, samt den mer detaljerte oversikten vi utarbeidet knyttet til Grimstad:

Diagram 24. Fullført videregående opplæring

Av diagrammet kan vi se at det var 82 prosent som gjennomfører VGO i Norge, og at Agder lå noe høyere med 83 prosent. I Grimstad var det 81 prosent som gjennomførte når vi ser på begge kjønn og den definerte perioden.

Fullføringsgraden i videregående opplæring har vært jevnt økende de siste årene, men studieforberedende utdanningsprogram har betydelig høyere fullføringsgrad enn yrkesfag, og kjønnsforskjellene er store:

Tabell 17. Grimstad, prosentvis fordeling, 2018-2024

	Andel som har fullført VGO i løpet av fem/seks år
Grimstad totalt	**81,0** (i fjor 82,6)
Studieforberedende program	**89,8** (i fjor 89,3)
Jenter	**92,9** (i fjor 92,9)
Gutter	**86,1** (i fjor 85,0)
Yrkesfaglig program	**70,2** (i fjor 76,1)
Gutter	**72,4** (i fjor 74,9)
Jenter	**67,7** (i fjor 77,8)

Tabell 17 viser at gjennomføringsgraden av henholdsvis studieforberedende- og yrkesfaglig program, samt fordeling på kjønn. Vi ser at det er langt flere elever som fullfører studieforberedende sammenlignet med yrkesfaglig program, og det er langt flere jenter som fullfører studieforberedende sammenlignet med gutter. Vi merker oss også at det er flere gutter enn jenter som fullfører yrkesfagprogram (72,4 mot 67,7) og at færre jenter fullførte yrkesfag enn i fjor.

4 Barnevernstjenesten

4.1 Innledning

Barnevernstjenesten skal sikre at barn og unge som lever under uheldige og skadelige forhold får nødvendig hjelp, omsorg og beskyttelse til rett tid. Barnevernstjenesten skal bidra til at barn og unge møtes med trygghet, kjærlighet og forståelse og at alle barn og unge får gode og trygge oppvekstsvilkår, jfr. lov om barnevern § 1-1.

Grimstad barnevern vil være en pådriver for et åpent barnevern blant befolkningen, samarbeidspartnere, i samfunnsdebatten og overfor politisk ledelse som barnevernstjenestens eiere i kommunene.

Barnevernstjenesten i Norge fikk ny barnevernslov i 2023. Denne inneholder presiseringer og endringer som skal bidra til bedre barnevernsfaglig arbeid, styrke barns og foreldres rettssikkerhet og bidra til økt vekt på forebygging og tidlig innsats. Det presiseres at barnevernet først og fremst er en hjelpetjeneste, men barnevernsloven åpner samtidig for svært inngripende tvangstiltak. Dette stiller store krav til barnevernets arbeid og til at rettsikkerheten for barn og foreldre blir ivaretatt på en god måte, og at arbeidet er forankret i de menneskerettslige forpliktelser som Norge har sluttet seg til.

Det presiseres at barnevernstjenestens ansvar er å gi hjelp, omsorg og beskyttelse når det er nødvendig på grunn av barnets omsorgssituasjon eller atferd. Barnevernstjenesten skal sette inn tiltak tidlig for å forebygge alvorlig omsorgssvikt og atferdsvansker. Ny barnevernslov skal sikre at barn og unge får rett hjelp, til rett tid på rett sted. Den understreker kommuneledelsens ansvar for den overordnede styringen av barnevernstjenesten.

Kommunen skal fremme gode oppvekstsvilkår gjennom tiltak for å forebygge at barn og unge utsettes for omsorgssvikt eller utvikler atferdsvansker. Kommunen skal sørge for å samordne sitt tjenestetilbud til barn og familier. Kommunestyret selv skal vedta en plan for kommunens forebyggende arbeid. Planen skal beskrive hva som er målene for arbeidet, hvordan arbeidet skal organiseres og fordeles mellom etatene i kommunen, og hvordan etatene skal samarbeide.

Kommunens plan for forebyggende arbeid ble vedtatt av kommunestyret 07.11.2023 og ny revisjon skal behandles av kommunestyret høsten 2026.

Den årlige tilstandsrapporten gir informasjon om det faktiske ståstedet til den kommunale barnevernstjenesten. Rapporten gir kommunestyret som barnevernseier mulighet til å foreta gode og riktige prioriteringer på det barneverns-faglige området.

4.2 Overordnet vurdering av status

Barnevernstjenesten har vært inne i en stor endringsprosess den siste tiden.
Det har blitt fokusert på arbeidsmiljø, arbeidskultur og mestringsklima. Samtidig har tjenesten

utarbeidet en strategi for hvordan barnevernet skal levere sine tjenester på en bedre måte. Dette ble også omtalt i fjorårets tilstandsrapport. Implementering av strategien er et kontinuerlig arbeid. Klarere og mer effektiv arbeidsdeling og rutiner, beslutningsmodeller og strukturer har nå gitt positive resultater i form av et godt arbeidsmiljø, økt kompetanse og høy kvalitet på tjenestene som leveres.

Det interkommunale barnevernsamarbeidet har endret seg de siste årene, og Grimstad samarbeider nå tett med kommunene øst i Agder. Dette er Arendal, Froland og den interkommunale barnevernstjenesten Øst i Agder. Det er også samarbeid mellom alle ni barnevernstjenestene i Agder. Eksempler på dette er barnevernslederforum som er et nært samarbeid mellom Agders ni barnevernsledere, og ulike læringsnettverk for felles fagutvikling på ulike områder.

Et viktig mål med barnevernsreformen (oppvekstreformen) er tverrfaglig samhandling. Barnevernstjenesten jobber iherdig for å tilfredsstille kravene knyttet til fosterhjemsområdet, samt å være en god medspiller og samarbeidspartner i å styrke laget rundt barn, unge og deres familier.

Mangel på fosterhjem utfordrer oss. Bufetat overholder ikke bistandsplikten. Resultatet blir at barn bor midlertidig i beredskapshjem i lengre tid. Det er uheldig for barna og dyrt for kommunen.

Vinteren 25/26 har vært noe krevende bemanningsmessig. Det skyldes en blanding av fødselspermisjoner og noen sykemeldinger. Til sammen er seks medarbeidere i fødselspermisjon.

Vi har lyktes i å rekruttere inn gode vikarer. Siste rekrutteringsrunde endte med 49 søkere, noe som indikerer en populær arbeidsplass.

Barnevernstjenesten har også hatt en krevende prosess på vei inn i nytt fagprogram. Etter 15 år med fagprogrammet “Familia” fra Visma, har vi i løpet av 2025/2026, sammen med flere andre kommuner fra IKT Agder IKS, samarbeidet og iverksatt fagprogrammet Modulus barn.

Etter omorganisering innad i kommunen har barnevernstjenesten endret status fra avdeling i enheten “Barn og unge” til virksomhet med tre avdelinger. Vi har ikke fått avdelingsledere enda, men regner med at det kommer på plass i løpet av 2026.

Barnevernstjenesten i Grimstad endte på 64 plass på kommunebarometeret 2025 av totalt 357 kommuner. Dette til tross for mindre ressursbruk enn sammenlignbare kommuner.

4.3 Organisering av barneverntjenesten i Grimstad

Barnevernstjenesten i Grimstad er organisert i tre avdelinger. Mottak/undersøkelsesavdeling, tiltaksavdeling/Hjemme Hos og omsorgsavdeling. I tillegg fagkoordinator, merkantilt ansatte og barnevernsleder.

Hver av de tre avdelingene har en gruppeansvarlig. Det er et stort behov for å omgjøre disse stillingene til avdelingsledere. Dette for å styrke ledelsesstrukturen og minske ledelsesspennet. Tjenesten har vokst, og det er økt behov for ledelse nær den enkelte faggruppen. I dag har barnevernsleder personalansvar for 37 medarbeidere.

Ved å innføre avdelingsledere vil kvaliteten på kollegaveiledningen øke, vi vil få mer fokus på internkontroll, økt kvalitetssikring av dokumentasjon, utarbeidelse og implementering av rutiner, samt økt fokus på tverrfaglig og interkommunalt samarbeid.

4.3.1 Meldinger til barneverntjenesten

For at barnevernstjenesten skal ha mulighet til å gi barn og unge riktig hjelp til riktig tid, er vi avhengig av informasjon fra andre. Hvem som helst kan melde sin bekymring for et barn til barnevernstjenesten. Alle offentlige ansatte, samt en rekke yrkesutøvere med profesjonsbestemt taushetsplikt, uavhengig av om vedkommende arbeider i det offentlige eller i det private, har plikt til å gi opplysninger til barnevernstjenesten når det er grunn til å tro at:

- Et barn blir mishandlet i hjemmet
- Det foreligger andre alvorlige former for omsorgssvikt
- Når et barn har vist vedvarende alvorlig atferdsvansker

Opplysningsplikten innebærer en plikt til å melde fra til den kommunale barnevernstjenesten ved alvorlig bekymring og er et selvstendig og personlig ansvar. Plikten til å gi opplysninger faller ikke bort selv om man på egenhånd forsøker å avhjelpe.

4.3.2 Mottak og undersøkelse

Når barnevernstjenesten mottar en bekymringsmelding skal tjenesten avklare, senest innen en uke, om det er grunnlag for å åpne barnevernsundersøkelse. Undersøkelsesgruppa har ansvar for å utrede omsorgssituasjonen og vurdere om barn og unge i Grimstad kommune har behov for hjelpetiltak. Fra det tidspunktet barnevernstjenesten har besluttet at det er grunnlag for å åpne undersøkelse, har undersøkelsesgruppa tre måneders frist på å undersøke om barnet har behov

for tiltak fra barnevernstjenesten/andre, og evt. hvilke tiltak barnet trenger. Fristen kan i spesielle tilfeller utvides til seks måneder.

I en undersøkelsesfase tar barnevernstjenesten kontakt med barnet og foreldrene for å få mer informasjon om hvordan barnet har det. Vi snakker alltid med barnet (iht. alder og modenhet), da det er barnet selv som vet best hvordan han/hun har det. Det er sentralt i barnevernsloven at barn skal gis mulighet til å uttale seg om egen situasjon og hva han/hun eventuelt trenger av hjelp. Barnevernstjenesten skal lytte til det barnet sier og ta hensyn til dette i våre vurderinger og beslutninger. Samtidig er det viktig at barnet ikke får ansvaret for sin egen situasjon. Skal vi hjelpe foreldrene med endring, må vi få kjennskap til hvordan de i dag ivaretar barnet, og hva foreldrene selv mener om barnets/egen situasjon.

Barnevernstjenesten vil som hovedregel også besøke familien hjemme. I tillegg kan det innhentes opplysninger fra skole, barnehage, helsestasjon, fastlege og andre instanser som kjenner barnet og foreldrene. Dette gjøres, så langt det er mulig, med samtykke fra foreldre og barn over 15 år. I undersøkelsesfasen kan barnevernstjenesten innhente opplysninger også uten familiens samtykke, dersom det vurderes nødvendig for å belyse saken.

For å gjøre undersøkelsen mest mulig forutsigbar og for å skape trygghet hos barn og foreldre, lager barnevernstjenesten ved oppstart en plan for undersøkelsen. Denne planen gjennomgås med foreldrene i første samtale. Planen hjelper også barnevernstjenesten med å strukturere arbeidet, slik at vi klarer å gjennomføre undersøkelsen innen de lovpålagte frister som gjelder.

På bakgrunn av opplysningene som kommer frem i undersøkelsen, vurderer vi om barnet har behov for tiltak etter barnevernsloven, eventuelt tiltak fra andre instanser. Dersom barnet er i behov av vedtak om tiltak fra barnevernstjenesten, skal tiltakene være målrettede og virksomme i henhold til barnets behov. Barnevernstjenesten ønsker å få til et trygt og godt samarbeid med foreldrene så langt det er mulig.

Mottak/undersøkelsesgruppen vår består i dag av 6 stillinger.

4.3.3 Tiltak etter barnevernloven kapittel 3 og 4

Tiltaksgruppa er barnevernstjenestens oppfølgeravdeling, som har ansvar for å iverksette tiltak i henhold til vedtak etter lov om barnevern § 3-1 og pålagte tiltak. Målgruppen er barn og ungdom 0-18 år. I tillegg ungdom i ettervern mellom 18 og 25 år.

Barnevernstjenesten kan iverksette tiltak både i og utenfor hjemmet. Tiltaksgruppa følger opp frivillige hjelpetiltak, samt frivillige botiltak utenfor hjemmet og plasseringer i fosterhjem i henhold til lov om barnevern § 3-2. Aktuelle tiltak som tiltaksgruppa tilbyr kan være råd og veiledning fra saksbehandler eller fra tiltaket Hjemme hos (se beskrivelse under), nettverksmøter, ansvarsgruppemøter, besøkshjem, støttekontakt, avlastning, fritidsaktiviteter, samtaler med barna m.m. Mange av tiltakene gjennomføres av saksbehandler selv.

Barnevernstjenesten kan også benytte seg av Bufetats hjelpetiltak (den statlige delen av barnevernet), som familieråd, opphold på foreldre/barn-senter, foreldrestyrkende tiltak som Parent managing training Oregon (PMTO) og Multisystemisk terapi (MST). I noen saker mottar

foreldre/barn tiltak fra Grimstad Familiesenter, og barnevernstjenesten har samarbeidsmøter med familiesenteret/familien.

Tiltaksgruppa har særlig fokus på barnets stemme, at barn og unge blir hørt, og at deres mening tillegges vekt. Ungdom over 15 år må samtykke til tiltak i egen sak. Dersom ungdom unndrar seg omsorg og det foreligger barnevernsfaglig grunnlag for å iverksette tiltak uten ungdommens eget samtykke, må saken avgjøres i barneverns- og helsenemnda (tidligere Fylkesnemnda).

Barnevernstjenesten har også adgang til å fremme sak for barneverns- og helsenemnda for å pålegge hjelpetiltak i hjemmet, for eksempel om at barnet skal gå i barnehage eller at foreldrene skal motta foreldreveiledning.

Dersom det er behov for å iverksette tiltak utenfor hjemmet kan dette skje i form av frivillig plassering i institusjon eller fosterhjem. Fosterhjem og institusjonsplasser formidles gjennom Bufetat, som har bistandsplikt overfor kommunene på dette området. Plassering uten foreldrenes samtykke, må behandles i barneverns- og helsenemnda, og nemndas vedtak kan ankes i det ordinære domstolsystemet av både foreldrene og barnevernstjenesten. Ungdom over 15 år har egne partsrettigheter i slike saker. Dersom nemnda har fattet vedtak om plassering utenfor hjemmet følges saken videre opp av barnevernstjenestens omsorgsgruppe.

Tiltaksgruppa kan også følge opp ungdom i ettervern fra 18-25 år, dersom det er hensiktsmessig og ungdommen samtykker. Barnevernstjenesten kan ikke sette inn tiltak etter fylte 18 år dersom ungdommen ikke har hatt tiltak fra barnevernstjenesten tidligere.

Tiltaksgruppa i barnevernstjenesten i Grimstad består av 8 saksbehandlerstillinger. Vi ser en utvikling der det stilles større krav til at barnevernstjenesten har prøvd ut flere ulike hjelpetiltak i hjemmet, over tid, før saker om omsorgsovertakelse kan bringes inn for barneverns- og helsenemnda. Dette medfører at barnevernstjenesten i de alvorligste sakene må bygge opp massive tiltakspakker rundt enkelte familier, og presset på tiltaksgruppas oppfølgingsoppgaver har dermed økt betydelig.

Høsten 2026 følger tiltaksgruppa opp omtrent 135 saker.

4.3.4 Hjemme hos (HH)

Mandatet til tiltaket Hjemme Hos er å jobbe i de mest alvorlige sakene for å forhindre omsorgsovertakelser eller brudd i fosterhjem. Det faglige fundamentet er at hjelpetiltakene skal være utviklet og basert på det vi vet påvirker og virker for barn og unges utviklingsbetingelser til enhver tid.

Barnevernstjenesten i Grimstad kjøper i liten grad private hjelpetiltak, noe som innebærer at det jobbes kontinuerlig med tiltaksutvikling for å tilby barn og familier robuste og differensierte hjelpetiltak.

Fokuset er alltid på å tilpasse hjelpen til barnas og familiens behov. Hjemme Hos- veilederne kan tilby veiledning i våre lokaler, men skal også treffe familier hjemme i deres naturlige og kjente omgivelser. Hjemme Hos har arbeidsavtaler som innebærer at veilederne forventes å jobbe noe

ettermiddag og kveld for å imøtekomme familienes behov, og barna/ungdommene slipper å ta fri fra skolen for å treffe veilederne når det er behov for det. Hjemme Hos kommer også hjem for å observere, og hjelpe med samspill.

Kvalitetsutvikling står sentralt både i utviklingen av hjelpetiltak og i kompetanseutviklingen for de ansatte. Veilederne har de siste årene hevet kompetanse på Traumebevisst omsorg, Sped- og småbarns psykiske helse, ICDP (etnisk norsk/minoritet) og COS-P. En av veilederne har fullført masterutdanning i familieterapi i 2025.

Hjemme Hos gir til enhver tid hjelpetiltak til om lag 30 familier. Teamet består av fire veiledere. Tre av disse gir veiledning i familier der barnet bor hjemme hos foreldrene sine, og en veileder gir veiledning i fosterhjem.

2025 var preget av et stort behov for Hjemme Hos-tiltaket.
Hjemme Hos-teamet ble ytterligere styrket med en stilling i løpet av 2023 (Den fjerde stillingen, som skal styrke den delen av teamet som gir veiledning der barn bor hos sine foreldre).

Den 01.06.2022 ansatte barnevernstjenesten en stilling, med ansvar for Hjemme Hos-omsorg. Denne skal veilede fosterhjem som står i store omsorgsbelastninger, med fare for brudd i fosterhjemmet. Dette behovet har tidligere blitt dekket av kostbare private aktører.
Hjemme Hos får veiledning av ekstern veileder hver 4. uke.

Barnevernstjenesten vurderer tiltaket Hjemme Hos som et effektivt tiltak. Veilederen kommer inn i familien og kan hjelpe til med å snu en negativ utvikling. Vi registrerer at mange kommuner satser på denne type tiltak og utvider sine Hjemme Hos-tiltak. På denne måten kan tjenesten «senke lista» for å bruke Hjemme Hos-tiltaket og komme inn i familiene på et tidligere tidspunkt av en bekymringsfull utvikling. Dette er i tråd med oppvekstreformen. En slik satsning vil forebygge dyre statlige tiltak.

4.3.5 Omsorg og ettervern

Omsorgsgruppen følger opp alle barn og ungdom som er under barnevernstjenestens omsorg, samt unge voksne som mottar ettervern. Dette omfatter barn som bor i fosterhjem eller på institusjon, samt de ungdommer som er på ettervern, som har vært under barnevernstjenestens omsorg tidligere og som har ønsket ettervern fra barnevernstjenesten.
Ettervern er alltid frivillig.

Gruppen har ansvar for å ivareta barna/ungdommen sin kontakt med biologisk familie, og samtidig kvalitetssikre og veilede fosterhjemmet slik at vi sammen sørger for en trygg oppvekst for barna som er under barnevernets omsorg. En del av oppgavene innebærer også å sørge for at samværene som er mellom foreldrene og barna er trygge og gode, og kontinuerlig vurdere om samværene gir barna den utviklingsstøtten de er i behov av. Barnevernstjenesten kan øke samværsomfanget dersom det vurderes å være til beste for barnet, og tjenesten kan fremme sak for barneverns- og helsenemnda om å redusere samvær dersom dette vurderes å være til barnets beste. Foreldre kan også kreve saken sin prøvd på nytt, som innebærer at saksbehandler møter i nemnda og i det ordinære domstolsystemet for ny vurdering av å opprettholde vedtakene om omsorgsovertakelse. Vedtak om samvær kan kreves behandlet på nytt i nemnda etter 18 måneder.

Dommene i barneverns- og helsenemnda kan ankes videre til tingretten, lagmannsretten, eventuelt høyesterett.

Barnevernstjenesten har et særlig ansvar for å følge opp og tilby hjelp til alle foreldre som har mistet omsorgen for sine barn. Dette gjelder uavhengig av hvilke utfordringer foreldrene har med rus, kriminalitet, psykisk fungering osv.

Når ungdommen samtykker, kan tiltak som er iverksatt før barnet har fylt 18 år, opprettholdes eller erstattes av andre tiltak som er omhandlet i barnevernsloven inntil ungdommen har fylt 25 år. Formålet med ettervern er å ivareta ungdommer som har hatt tiltak fra barnevernstjenesten og som fortsatt trenger bistand og støtte etter nådd myndighetsalder i overgangen til voksenlivet.

Forskning viser at det er lavere risiko og bekymring knyttet til ungdommer som mottar ettervern fra barnevernstjenesten – ettervern kan således være å anse som en beskyttende faktor for ungdommer som kan befinne seg i en sårbar livsfase.

Prognosene for de neste årene viser økning i antall unge voksne med etterverntiltak, delvis begrunnet i lovendring 2020, der ungdoms rett til ettervern er utvidet fra 23 til fylte 25 år. Barnevernstjenesten legger vekt på å utvikle et godt tverrfaglig samarbeid rundt ungdommene våre.

Omsorgsgruppa følger opp til enhver tid omtrent 45 barn og ungdom, i tillegg til rundt 15 ungdommer på ettervern. Gruppa består av 7 saksbehandlere inkludert gruppeansvarlig.

Etter at Bufetat fjernet sitt tilbud om veiledning i spesielt krevende fosterhjem (som nærmer seg brudd), har vi en utfordring med å gi god nok støtte. Dette er en av flere oppgaver som har blitt overtatt av kommunen i forbindelse med barnevernsreformen. Vi har løst dette med å ansette en “Hjemme Hos- fosterhjemsveileder.»

Barnevernstjenesten opplever at det er krevende å gi tilstrekkelig støtte til fosterforeldre. Mange fosterforeldre gir uttrykk for slitasje og omsorgstretthet. Samtidig opplever barnevernstjenesten at Bufetat ikke evner å opprettholde bistandsplikten når det gjelder å tilby kommunen fosterhjem og riktig institusjonstiltak.

Mangel på fosterhjem og institusjonsplasser har preget barnevernstjenesten det siste året. Plassering i beredskapshjem, som i utgangspunktet skal være for en kort periode, blir lengre enn ønskelig.

De fire barnevernstjenestene fra “gamle Aust-Agder" har sammen dannet et læringsnettverk som jobber med å bistå Bufetat i rekruttering av fosterhjem. I den sammenheng har vi laget en film. Filmen er laget av et profesjonelt film-team og er finansiert av Statsforvalteren.
Filmen ligger på kommunens hjemmeside under fosterhjem.

4.4 Tverrfaglig samarbeid

Barnevernsreformen har gitt kommunen økt ansvar for barnevernsområdet. Målet med reformen er først og fremst å styrke forebyggende arbeid og sikre tidlig innsats i hele oppvekstområdet. Derfor blir reformen gjerne omtalt som en oppvekstreform.

Ansvaret for barnevernet er delt mellom stat og kommune, og reformen har flyttet mer av ansvaret over til kommunen. Bakgrunnen for flyttingen av ansvar er at kommunen har større nærhet til familier og bedre innsikt i behovene til barn og familier. Det overordna målet med reformen er at flere utsatte barn og familier skal få den hjelpen de trenger, når de trenger den. Mål med reformen:

- Kommunene skal styrke arbeidet med tidlig innsats og forebygging
- Hjelpen skal bli bedre tilpasset barn og familiers behov
- Rettsikkerheten til barn og familier skal bli godt ivaretatt
- Ressursbruken og oppgaveløsningen i barnevernet skal bli mer effektiv

For å lykkes med reformen må kommunen se alle sine tjenester rettet mot barn, unge og familier i sammenheng. Samlet sett er reformen derfor en oppvekstreform.

Samordning og samarbeid er essensielt for å gi barn og familier rett hjelp til rett tid. Alle tjenestene har et selvstendig ansvar for å gi den hjelpen de er pliktige til etter regelverket.
Et av barnevernets nasjonale kvalitetsmål er at innsatsen skal være samordnet og preget av kontinuitet. Samordning og samarbeid innebærer å koordinere «hvem som gjør hva», sørge for at de ulike tjenestene jobber mot samme mål og at nødvendig og tilstrekkelig informasjon deles mellom tjenestene for å hjelpe barnet best mulig. Derfor er det viktig å redegjøre for samarbeidet med andre aktører og tjenesteytere i kommunen, for å sikre at barn får den hjelpen de har behov for.

De mest aktuelle kommunale tjenestene barnevernet samarbeider med, er helsestasjonen, skolehelsetjenesten, fastlege, NAV, pedagogisk-psykologisk tjeneste (PPT), skoler, barnehager og familiesenteret.

4.5 Aktivitet

4.5.1 Presentasjon av virksomheten og nøkkeltall 2025

I avsnittet under presenteres tabell og diagrammer knyttet til aktivitet.

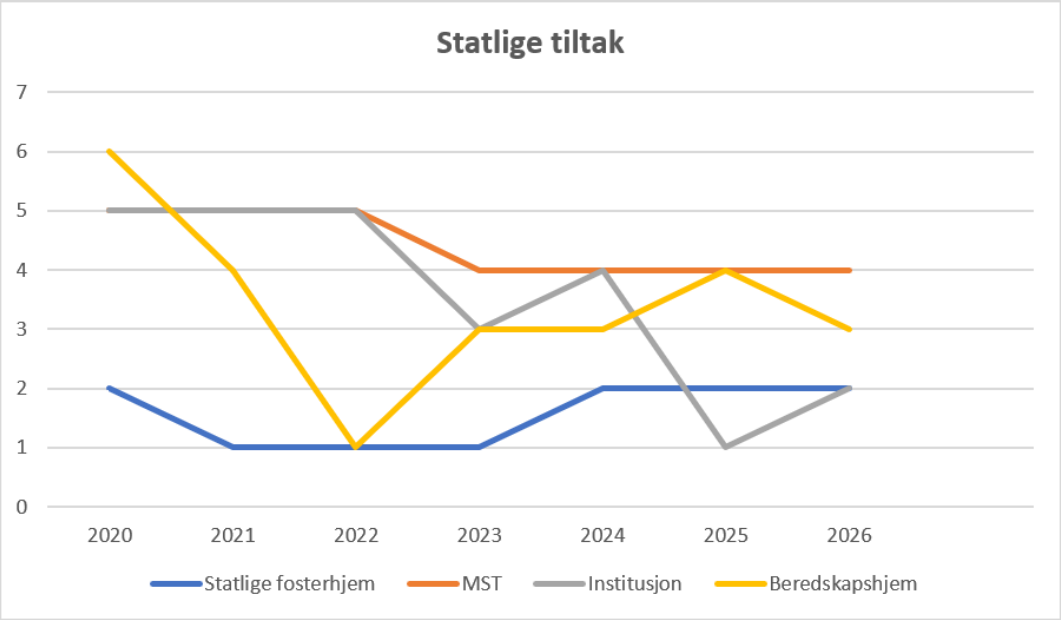
Aktivitet

	Antall meldinger	*undersøkelser*	*Hjelpe-tiltak*	*Beredskapshjem*	*Fosterhjem*	*Institusjon plasseringer*	*Ettervern 18-25*
2021	395	210	140	4	40	1	15
2022	349	152	120	1	33	3	25
2023	379	185	152	3	33	3	25
2024	373	155	147	3	32	3	25
2025	365	150	117	3	33	0	25
2026 -31/8	257		117	2	33	2	24

Tabellen viser utviklingen i antall meldinger, antall undersøkelser, antall hjelpetiltak, antall fosterhjem, antall institusjonsplasseringer og antall ungdom i ettervern de siste fem årene, samt første halvår av 2025. Tabellen viser et relativt stabilt antall bekymringsmeldinger.

Antall frivillige hjelpetiltak svinger noe. Vi ser en endring som går på kompleksiteten i hjelpetiltakene. Barnevernsleders vurdering er at endringen først og fremst handler om at "lista" for omsorgsovertagelse har økt. Alternativet blir massive hjelpetiltakspakker.

Videre ser vi at antall fosterhjem er stabilt. Det samme gjelder for ungdom som mottar ettervern. Behovet for fosterhjem er fortsatt en stor utfordring på landsbasis. I Grimstad har vi stort sett lykkes med å rekruttere fosterhjem selv. Det er en direkte konsekvens av at Bufetat ikke klarer å overholde bistandsplikten. Pr. 31.08.26 hadde Grimstad to ungdommer på institusjon. Pr. 01.10.26 har vi tre.

Bufetat, den statlige delen av barnevernet, skal tilby kommunene fosterhjem og institusjonsplasser ved behov. De klarer for tiden ikke å overholde bistandsplikten til kommunene. Mangel på fosterhjem og enkelte institusjonsplasser er en stor utfordring på landsbasis. Det setter de kommunale barnevernstjenestene i en vanskelig situasjon. Vi må ofte finne fosterhjem selv, og lage provisoriske løsninger med barn og ungdom som trenger omsorgstilbud. Det medfører at tjenesten får flere frikjøpte fosterhjem som krever tett oppfølging. Bruken av beredskapshjem har vært relativt stabilt fra 2023 til 2026. Lite bruk av beredskapshjem i 2022 fulgt av en økning i 2023-25. I skrivende stund er vi nede i to beredskapshjem.

Plassering av ungdom i institusjon har variert noe de siste årene. De økonomiske rammene for egenandel til kommunen har økt betraktelig. Fra en egenandel på 75 000 kr pr. måned i 2021 til en egenandel på 197 225 kr. pr. måned. Det vil si 2 366 700kr i året for en plassering i institusjon. For tiden har Grimstad kommune tre ungdommer i behandling i institusjon. Målet har vært, og er, ingen ungdommer plassert i institusjon. Den beste måten å oppnå dette målet på er å jobbe godt tverrfaglig med forebygging i kommunen.

4.5.2 Hvem meldingene kommer fra

MELDER	ANTALL MELDINGER 2024	ANTALL MELDINGER 2025
PRIVATPERSONER	9	31
SKOLE	33	24
SYKEHUS/LEGE/TANNLEGE	33	49
POLITI	52	80
BARNEVERNSTJENESTE	32	34
FORELDRE SELV	43	46
HELSESTASJON	17	15
BARNEVERNSVAKT	8	6
ØVRIG FAMILIE	23	8
ANDRE OFFENTLIG INSTANSER	17	15
BARNEHAGE	9	8
PSYKISK HELSEVERN VOKSNE	7	2
KRISESENTER	0	2
ABUP	0	1
NAV	4	4
BARNET SELV	4	2
SOSIALTJENESTE	5	2
FAMILIEVERNKONTOR	0	3
PSYKISK HELSEVERN FOR BARN	7	9
ANONYME	70	24
SUM MELDINGER	**373**	**365**

Ut fra tabellen ser vi at i 2024/25 sto barnehager og helsestasjoner for en relativt liten andel av meldingene. Det var tydelig at alle de som kan fange opp barn og familier som strever tidlig er lite representert som meldere. Dette er ikke unikt i landssammenheng.

De største meldingsinstansene i 2024/25 var politiet, barneverntjeneste, sykehus/lege/legevakt/tannlege og foreldre selv. Barneverntjenesten melder til seg selv ved flere anledninger, eksempelvis når det har kommet inn bekymringsmelding på et barn som har søsken, hvor da barneverntjenesten vil stå som melder av bekymring for søsknene. Barneverntjenesten melder også videre til barneverntjenester i andre kommuner ved flytting, ved fortsatt bekymring for barnas omsorg i familien.

Etter barnevernlovens kapittel 2 skal barneverntjenesten snarest, og senest innen en uke, gjennomgå innkomne meldinger og vurdere om meldingen skal følges opp med undersøkelser etter barnevernsloven § 2-1.

Barneverntjenesten i Grimstad har mottaksmøte en gang pr. uke. En melding kan henlegges på ulike grunnlag: fordi den faller utenfor barnevernloven § 2-1, at den blir henvist til annen instans, at den overføres til barneverntjenesten i annen kommune eller at det ikke er grunnlag for gjennomgang (f.eks. at barnet er over 18 år eller at meldingen er åpenbart grunnløs).

4.6 Nøkkeltall - økonomi

Indikator 2025	Grimstad	Norge	Arendal
Utgifter til barnevern per barn 0-17 år	12 596 kr	16 330 kr	14 977 kr
Utgifter per barn i barnevernet	198 436 kr	234 370 kr	205 355 kr
Utgifter per barn som bor utenfor hjemmet	538 067 kr	697 431 kr	557 277 kr
Andel av kommunens totale utgifter til barnevern	3,4 %	3,8 %	3,6 %

KOSTRA-tall fra statistisk sentralbyrå viser at barneverntjenesten i Grimstad i 2024 brukte 12 596 kroner per innbygger (0-17 år) til barnevern. Landssnittet ligger på 16 330 kroner per innbygger. Til sammenligning bruker Arendal 14 436 kroner pr. innbygger. Barneverntjenesten i Grimstad har etter barnevernleders vurdering god økonomisk styring.

4.7 Sykefravær

Barneverntjenesten i Grimstad har hatt et unormalt stort fravær av fast ansatte sist vinter. Det skyldes delvis at 5 saksbehandlere, samt en merkantil er i fødselspermisjon og dels noe sykefravær. Dagens bemanning er sårbar for sykemeldinger.

Tjenesten har fått inn gode vikarer og det totale sykefraværet er relativt lavt i tjenesten. I skrivende stund er sykemeldingsprosenten på omtrent 6.

Barneverntjenesten er et lag som jobber godt sammen der ingen står alene i krevende saker. Psykologisk trygghet i arbeidsmiljøet vurderes som essensielt for å unngå sykemeldinger i en krevende jobb. Målet for barneverntjenesten er å holde sykefraværet på et minimum.

4.8 Vurderinger og framtidsutsikter

Barnevernstjenesten har over lengre tid stått overfor store endringer. En barnevernsreform og ny barnevernslov. En gradvis økning av tjenestens arbeidsoppgaver og krav har også preget de siste årene. Eksempler på dette er:

- Økte lovkrav til dokumentasjon
- Økte krav til å undersøke barnets helhetlige omsorgssituasjon, også ved delte hjem
    - Fra langtidsplasseringer til større grad av midlertidighet. For å oppnå denne målsettingen vedtas det ofte mer samvær, noe som medfører mer oppfølging av disse. Dette medfører en vesentlig økt arbeidsmengde
    - Ettervern-alderen har økt fra 23 år til 25 år
    - Barnevernsreformen som trådte i kraft 01.01.2022
    - Nye oppgaver fra Bufetat i forhold til fosterhjemsoppfølging.

- Kommunen overtar all oppfølging og veiledning av fosterhjem, og får her et stort ansvar.

Vi holder egne kurs for opplæring av fosterforeldrene våre.

4.8.1 Fokus fremover

1. Utvikle et godt lag til å bli enda bedre både innad i tjenesten og sammen med øvrige tjenester i laget rundt barn, unge og familiene deres.
2. Satse videre på kompetanseheving i form av videreutdanning:
    a. Tre saksbehandlere tok videreutdanning i 24/25, tre i skoleåret 25/26. (Utdanningsløpene er fullt finansiert av Bufdir.)
    b. To saksbehandlere fullførte masterutdanning våren 2026.
    c. Tre saksbehandlere er i et "master-løp" ved siden av jobb.
    d. Barnevernsleder har fullført barnevernslederutdanningen ved NTNU.
3. Barnevernstjenesten fortsetter samarbeid og kvalitetsutvikling sammen med Arendal, Froland og den interkommunale barnevernstjenesten «Øst i Agder».
4. Barnevernslederforum i Agder fortsetter med alle 9 barnevernslederne i Agder.
5. Kompetanseplan er utarbeidet og følges.
6. Iverksette nasjonalt forløp (tverrfaglig samarbeid med helse)
7. Utvikle BFK (Barnevernfaglig kvalitetssystem).
8. Kontinuerlig utvikling/forbedring er hele tiden et fokus.
9. Holde sykefraværet nede.

Barnevernstjenesten har de siste årene vært inne i en krevende, men god prosess.
Tjenesten har blitt styrket noe. Likevel viser KOSTRA-tallene at Grimstad kommune bruker mindre ressurser på barnevern enn landsgjennomsnittet.

Lederspennet i barnevernstjenesten i Grimstad er for stort. I forbindelse med organisasjonsgjennomgangen som er gjennomført, har barnevernstjenesten gått fra å være en avdeling til å være en virksomhet med tre avdelinger. Foreløpig har ikke tjenesten fått avdelingsledere. Avdelingsledere må komme på plass.

En økt satsing på tidlig innsats, på tvers av tjenestene som jobber med barn og familier i Grimstad bør være vårt hovedfokus fremover. Det er i tråd med oppvekstreformen og målene i kommunens plan for forebyggende arbeid. Dersom «laget rundt barnet» i større grad klarer å snu fra «reparasjon» til forebygging, vil det ikke bare være bra for barna og deres foreldre, men også på sikt gi kommunen en økonomisk gevinst.

I dette avsnittet har vi sett at:

- De fleste meldinger kommer fra anonyme meldere, politiet, helsetjenestene, privatpersoner og foreldrene selv.
- Mangel på fosterhjemsplasser skaper utfordringer.
- Høyt aktivitetsnivå.
- KOSTRA-tall viser at barnevernstjenesten i Grimstad driver billigere enn de fleste sammenlignbare kommuner.

- En del sykemeldinger og permisjoner i vinter grunnet babyboom, vikarer er på plass.
- Nytt fagprogram Modulus barn er implementert.
- Det er fortsatt for stort lederspenn. Behov for avdelingsledere.
- Barnevernstjenesten i Grimstad endte på en fin 64 plass av totalt 357 kommuner på kommunebarometeret i 2025.
- 6 prosent sykefravær i skrivende stund.
- Godt arbeidsmiljø i barnevernstjenesten.

Oppfølgingspunkter i kommende periode:

- Behov for kompetanseutvikling for å ivareta nye lovkrav.
- Følge opp intensjonen og målene i oppvekstreformen og ny lov om barnevern.
- Jobbe målrettet for å bedre tverrfaglig samarbeid i kommunen.
- Jobbe for å rekruttere fosterhjem.
- Minske lederspennet, innføre avdelingsledere.
- Fortsette med å videreutvikle et robust lag.

5. Pågående prosjekter og satsinger

I Barnevernsloven presiseres kommunens overordnede ansvar for å samordne tjenestilbudet til barn og familier. I § 3-1 fremkommer det at kommunestyret selv skal vedta en plan for det forebyggende arbeidet. I Grimstad ble «kommunens plan for forebyggende arbeid rettet mot barn og unge vedtatt høsten 2023. Revidert plan skal behandles høsten 2026. Planen er en strategisk temaplan og har en tydelig sammenheng med kommuneplanens samfunnsdel og gjelder for alle tjenester i kommunen som jobber med barn, unge og deres familier.

Grimstad kommune har møtt barnevernsreformen (oppvekstreformen) ved blant annet å samle de fleste tjenestene som er rettet mot barn, unge og deres familier i oppvekstsektoren. Hensikten er å få til et tettere tverrfaglig samarbeid og samhandling mot felles mål. Oppvekstsektoren har valgt ut noen få felles satsinger som bygger opp om de fem målene i den forebyggende planen. Satsingene er blant annet:

- Kollektiv kompetanseutvikling i regi av Østre Agder kommunene og Universitetet i Agder (Tilskuddsordning for System for Kompetanse- og Karriereutvikling – SKK)
    - Med særlig søkelys på inkluderende praksis – fra individuelt tilrettelagt opplæring til tilpasset opplæring

- Folkehelseprosjektet Helsefremmende Skoler og Barnehager (HSB) i regi av Fylkeskommunen
    - Det er en langsiktig satsing for å redusere sosiale ulikheter og bedre levevilkårene for barn og unge
    - I Grimstad er hovedfokuset på (mer) LEK og aktivitet som verktøy for god læring og inkludering

- KI i skolen i regi av Østre Agder kommunene, Ikt Agder og Universitetet i Agder
    - Hvordan forstå og anvende KI i undervisning og skoleledelse (lederspor og lærerspor)

- Strategiplan for Den digitale barnehage- og skolehverdagen – felles retning
    - Handlingsplan for elevenes digitale kompetanse / anbefalinger på bruk av læringsbrett 1-4 trinn i Grimstadskolen

- Veiledning for nyutdannede barnehagelærere i samarbeid med Universitetet i Agder

- Mini Risk som er en lavterskel, gruppebasert mestringskurs for engstelige barn og unge i alderen 10-18 år, og som foregår på skolen – i regi av kommunen og forskere ved ABUP
    - Er i startfasen

- Arbeidslivsfag (ALF) Samarbeid med Dahlske videregående skole (vgs.) om Arbeidslivsfaget (ALF) der elevene på 10.trinn som har ALF-faget får praktisk opplæring på Dahlske vgo. med mål om færre feilvalg, bedre overganger og at flere fullfører og består videregående opplæring

- Fact Ung. Det er igangsatt et forprosjekt hvor målet er å avklare hvordan kommunen og spesialisthelsetjenesten (ABUP) i samarbeid med Arendal som har FACT ung, kan opprette et tverrfaglig og oppsøkende samhandlingsteam for unge mellom 12 og 25 år med sammensatte psykiske og/eller rusrelaterte vansker. Forprosjektet går også ut på å kartlegge behovet for denne typen oppfølging i Grimstad

I tillegg har tjenestene egne satsinger på virksomhetsnivå.

6.Tilsyn og revisjoner i perioden

På grunnskolens område

- Statsforvalteren har ført tilsyn med lærernormen
- Statsforvalteren har ført tilsyn med vikarordningen
- Statsforvalteren har ført tilsyn med underveisvurdering som grunnlag for tidlig innsats for elever på 1.-4. trinn på Fjære barneskole
- Arbeidstilsynet har ført tilsyn med Langemyr skole og ressurssenter
- Arbeidstilsynet har ført tilsyn med Fevik skole

På barnevernets område

- Statsforvalteren førte tilsyn med behandling av en klagesak

7. Anbefalinger til politisk nivå for veien videre

Hvert temaområde i Tilstandsrapporten avsluttes med oppfølgingspunkter for kommende periode. For å sikre en god og realistisk kvalitetsutviklingsprosess, er det imidlertid nødvendig å foreta prioriteringer om hva som bør iverksettes først og hva som kan komme senere. I forbindelse med ressursprioriteringen presenteres følgende anbefalinger:

Anbefaling (hva)	**Hvorfor**	**Konkretisering (hvordan)**	**Deltakere (hvem)**	**Konsekvenser for økonomi og ressursbruk**
Mål 1-4 i forebyggende plan: **Videreføre dreining av Individuell tilrettelagt opplæring - til ordinær tilpasset opplæring**	Mindre stigmatisering, bedre bruk av ressurser, flere barn kan få hjelp raskere, mer inkludering og behov for mindre saks-behandling	➢ Fortsette med kollektiv kompetanseutvikling (KKU) – særlig rettet mot bedre inkluderende praksis for alle barn og elever ➢ Kompetanseheving av skolens ansatte og PPT ➢ Aktiv skoleeier som initierer samlinger	Skolene i samarbeid med PPT og skoleeier	<u>Kostnader:</u> Ressurser til kurs, utdanning og veiledning <u>Gevinst</u> Færre enkeltvedtak på sikt Enklere saksbehandling Flere barn og unge som mestrer livet
Mål 4 i forebyggende plan: **Forbedre faglige resultater**	Nasjonale prøver og skole-resultater viser til dels bekymrings-full utvikling	➢ Bedre analyser og tiltak knyttet til lokale resultater ➢ Mål og tiltak må komme tydelig frem i virksomhetsplanene til skolene	Ledere og ansatte i skolene i samarbeid med skoleeier	<u>Kostnader</u> Ingen kostnader <u>Gevinst</u> Bedre resultater som igjen øker sjansen for bedre gjennomføring og

				deltakelse i samfunnet
Mål 2 i forebyggende plan: **Trygge voksne rundt barn og unge**	Bidra til å trygge og støtte voksne rundt barnet Bidra til å skape gode samarbeid Bidra til å skape gode foreldre-nettverk	Foreldreveiledning til alle foresatte Bruke systematiske programmer som skal medføre likhet og inkludering	Helse-stasjon Kvalifiserings-tjenesten Familiesenter ICDP-veiledere Barnehage Skole Kultur Nav Barnevern	<u>Kostnader:</u> Ressurser til foreldreveiledning <u>Gevinst:</u> Tidlig innsats Færre enkeltvedtak Hindre utenforskap, mobbing og krenkelser Flere barn og unge som mestrer livet Trygge foreldre (voksne)
Mål 1-5 i forebyggende plan: **Ledelse**	Styrket ledelse på ulike nivåer kan bidra til bedre bruk av ressurser Flere elever utfordrer mer enn tidligere og styrket klasseledelse vil bli nødvendig for å lykkes med å få til et godt læringsmiljø	Implementere ny organisasjonsstruktur i oppvekstsektoren med mindre lederspenn, tettere oppfølging og kortere rapporteringslinjer	Ledere på ulike nivå Klasse-ledere i skole Ped. ledere i barnehage	<u>Kostnad:</u> Kompetanse-hevende tiltak Organisasjons-endringer <u>Gevinst:</u> Trygge og bedre ledere Mer effektive ledelsesstrukturer
Mål 1-5 i forebyggende plan: **Temadager mellom politisk nivå og oppvekst-sektoren**	Politisk nivå skal være oppdatert og ha kunnskap om oppvekst-sektoren, samt å legge til rette for gode vedtak	Videreføres og innarbeides i politisk møteplan	Politikere, ledere i oppvekst-sektor og nøkkel-personell	<u>Kostnader</u> Møtegodtgjørelser for politisk nivå <u>Gevinst</u> Bedre og mer effektiv utnyttelse av felles ressurser
Mål 1-4 i forebyggende plan: **Felles tverrfaglige samlinger**	Utnytte den samlede kompetansen og sikre god samhandling	Felles møtepunkter og samlinger settes i årshjul	Ledere og nøkkel-personell avhengig av tema Koordineres av	<u>Kostnad:</u> Tverrfaglige Samlinger og workshops <u>Gevinst:</u> Bedre og mer effektiv utnyttelse

			Tverrfaglig utviklings-team (TUT)	av felles ressurser og styrke det tverrfaglige samarbeidet til det beste for barn, unge og deres foresatte